У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-3740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5237

РІК LXXVIII. Ч. 68. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го КВІТНЯ 1971 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, APRIL 9, 1971 No. 68. VOL. LXXVIII.

Христос Воскрес — Воістину Воскрес

„МИ ПОВИННІ НАСЛІДУВАТИ ХРИСТА"...

ПАСТИРСЬКЕ ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ІЄРАРХІЇ В ЗСА

„Оце ми йдем в Єрусалим, і все написане пророками про Сина Чоловічого здійсниться. Він буде виданий поганам, і насміхатимуться з Нього, і бичувавши, уб'ють Його, та третього дня Він воскресне" (Лука 18, 31-33).

Улюблені в Христі Вірні,
Божий Народе Український!

Господь наш Ісус Христос завжди мав перед своїми очима післанництво, надане Йому Небесним Отцем. Ніколи ані хвилину не завагався ані не ухилявся від сповнення свого завдання. В обличчі своїх близьких страждань, коли на Його обличчі виступив кривавий піт, Христос у Гетсиманському городі молився, щоб чаша його терпінь пройшла мимо Нього, але якщо це воля Отця, то вип'є її.

Своїм Апостолам сказав був Ісус: „Оце ми йдемо в Єрусалим . . .", хоч міг усього уникнути, також і Єрусалиму з ворожим до нього населенням. Однак Він знав, що якби не ввійшов тоді в Єрусалим, не була б сповнена Божа воля. Не було б людям спасіння без Його пролитої крови на відпущення гріхів. І так йде Він в Єрусалим, щоб чинити діло спасіння світу!

Як часто в житті шукаємо для життєвих проблем найлегшої розв'язки, але не найліпшої! Наш світогляд часом так обмежений теперішніми обставинами, що ледве бачимо майбутні наслідки. Як, наприклад, дехто іноді обманює на те, щоб лише використати іншу людину, не звертаючи уваги на майбутні погані наслідки для нього самого. Виграє тепер, але не осягне важнішої, остаточної мети! Багато людей подібно робить в житті. Життєвих проблем, економічних, суспільних, народних, родинних чи церковних, з різноманітними труднощами, ніколи не дасться розв'язати вмить. Тільки з наполегливістю, крок за кроком, в дусі справжньої любови, з християнським зрозумінням, святою терпеливістю і з непохитним довір'ям до Бога, звершуємо гідні діла на Божу славу й для власного добра. Саме життя Ісуса нас про це навчає. А хто інакше діє, той робить собі на шкоду.

Вороги Христа несвідомо говорили до Нього, коли висів на хресті: „Він покладався на Бога, нехай же Бог визволить Його нині, якщо Він любить Його!" (Матей 27, 43).

Мусимо навчитися від Ісуса Христа покладатися на Бога, зносити все терпеливо, маючи перед очима мету й обов'язки нашого життя, бо лише тим способом сміливо очікуємо Божого благословення на наші вчинки.

Празник світлого Христового Воскресіння із мертвих спонукує нас очиститися від самолюбного почування і власних журб, щоб бачити все в світлі самого Христа. Освідомлюючи собі Його славну перемогу над смертю і гріхом, ми повинні наслідувати Христа й так стати учасниками Його Воскресіння.

В цей празник празників, ми, Ваші Владики в цих Богохоронених З'єдинених Стейтах Америки, уділюємо Вам усім, Українцям Католикам, наше батьківське благословення. Безнастанно спливає благословення від благодатної гори Голготи, тому, що Бог-Чоловік, все виконав і звершив на ній свою місію спасення людського роду. Нехай цей же сам Бог-Чоловік, наш Спаситель, Воскреслий Ісус Христос, дасть Вам усім Його мир і любов.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

† *Амврозій*
Митрополит Філядельфійський

† *Йосиф*
Єпископ Стемфордський

† *Ярослав*
Єпископ Чикагівський

Королівська Комісія остаточно не відкинула прав інших мов і культур у Канаді

Оттава. — Хоча в першому томі своїх звітів Королівська Комісія „Бі енд Ді", що займалася розглядом двомовности — англійської і французької — та двокультурности Канади, відкинула пропозиції проф. д-ра Я. Рудницького про офіційні права для української та інших мов у тій країні, однак, у кінцевих рекомендаціях Комісії зазначено: „Коли відповідна кількість канадійців буде вживати іншої мови, ніж англійська чи французька, — як, наприклад, української, — і якщо вони забажають зберегти ту мову, то визнання такої мови можна буде поширити й навіть закріпити законом чи постановою". Цю заяву зроблено в кінцевому, четвертому томі звітування Королівської Комісії. Конституційним статутом не закріплено прав за мовами й культурами інших, ніж англійська та французька, бо Королівська Комісія, як вона пояснила, мала мандат, що відносився виключно до „двох офіційних мов". Ця ж Комісія в більшості вважає, що справа інших етнічних мов — це справа провінційних урядів більше, ніж справа федерального уряду, бо ідеться про окремі області Канади, де живуть різні етнічні спільноти. Українці в Канаді можуть знову домагатися більшого визнання прав для української мови й культури та підтримки їх збоку федерального уряду Канади, відповідаючи на запитання опитника про майбутню Конституцію Канади.

„СВОБОДА" У ВЕЛИКОДНЬОМУ ЧАСІ

Як у минулому, так і цього року „Свобода" відзначить свято Воскресення Христового за новим і старим календарними стилями, 11 і 18-го квітня. У понеділки 12 і 19-го квітня „Свобода" з датою чергових днів, вівтірка 13 і 20-го квітня не появиться.

БОГ СЛОВО

ЄВАНГЕЛІЄ СВ. ІВАНА

Споконвіку було Слово, і Слово було в Бога і Слово було Бог.

Воно було споконвіку в Бога; Усе через нього повстало, і без нього ніщо не сталося, що лиш повстало.

В ньому було життя, а життя було світлом людей. І світло в темряві світиться і темрява не обгорнула його.

Був чоловік, післаний від Бога, — йому ім'я Іван; він прийшов на свідчення, щоб засвідчити про Світло, щоб усі вірували через нього.

Не був він світлом, а щоб посвідчити про Світло; був Світло правдиве той, хто просвічує кожну людину, що приходить у цей світ.

На світі був, і світ повстав через нього, та світ його не пізнав.

До своїх прийшов і свої не прийняли його; а всім, що прийняли його, дав силу їм дітьми Божими стати, тим, що вірують в ім'я його.

Ті, що не з крови й ні від хотіння тіла, ні від хотіння чоловічого, але від Бога родились.

І слово сталось тілом і поселилось поміж нами, і бачили ми славу його, славу як Єдинородного від Отця, повне благодати і істини.

Іван свідчить про нього й кликав, говорячи: Це той, що про нього я говорив: Той, що після мене йде, поперед мене був, бо був перше, ніж я.

І з повноти його ми всі прийняли — і то благодать за благодаттю.

Закон бо Мойсея даний був, а благодать і істина через Ісуса Христа сталася.

ДО 1 ГРУДНЯ ВЕРНЕТЬСЯ ДО ЗСА З В'ЄТНАМУ ДАЛЬШИХ 100.000 ВОЯКІВ

Вашингтон. — Президент Ричард М. Ніксон заповів в радіо-телевізійній промові до народу, яку виголосив у середу 7 квітня ц.р. що до 1-го грудня ц. р. він відкличе з В'єтнаму дальших 100.000 вояків, після чого у В'єтнамі залишаться ще тільки 184.000 війська. Президент пригадав, що коли він виїхав з Вашингтону в січні 1961 року, прослуживши вісім років, як віце-президент за Д. Д. Айзенгавера, то у В'єтнамі не було ні одного американського вояка. Коли ж він вернувся туди, як президент ЗСА 8 років пізніше, то у В'єтнамі було 540.000 американських військовиків, 31.000 було поляглих і щотижня гинуло по кругло 300 вояків. 1 червня 1969 р. Президент заповів відкликання перших 25.000 і після того заповідав щораз більше число відкликуваних, при чому всі ті його обіцянки були докладно виконувані. Президент ствердив, що він склав плян в'єтнамізації В'єтнамської війни, який дозволяє Америці вийти з В'єтнамської війни з честю, давши Південному В'єтнамові добрий шанс оборонити свою свободу. Критикована спершу в Америці акція у Камбоджі була великим успіхом. Президент не назвав успіхом воєнної кампанії південних в'єтнамців у Ляосі, але запевнив що людські й матеріяльні втрати, що їх зазнав ворог під час тієї кампанії, послабили можливість великої комуністичної офензиви проти Південного В'єтнаму може у ще більшій мірі, як це зробила була кампанія у Камбоджі. Президент заявив: „Можу з довір'ям запевнити вас сьогодні вечером, що американська участь у цій війні наближується до кінця". Але, хоч він признав, що „нашою ціллю є повний відхід Америки з В'єтнаму", проте він відмовився подати докладну дату, коли це станеться, щоб не допомогти таким чином ворогові в робленні воєнних плянів на той критичний момент, коли власне американці будуть цілком відходити відтіль. Президент заявив, що негайне відкликання з В'єтнаму всіх військ без уваги на долю тієї країни було б виявом „розпачу", а той шлях, яким він тепер ступає, є виявом „надії". Президент палко обороняв програму в'єтнамізації та його політику супроти В'єтнаму і знову закликав Північний В'єтнам до ділових мирових переговорів задля досягнення політичної розв'язки проблеми. Він таврував комуністів, що вони роблять собі з гіркої долі воєнних полонених знаряддя політичного шантажу. Він запевняв, як гірко йому давати Медалю Чести вдовам по поляглих у В'єтнамі вояках та пригадав таку зворушливу сцену у Білому Домі, колито дав таку медалю вдові по геройському старшині Карлові Тейлерові, а приявний на тій церемонії 8-річний синок убитого віддав Президентові військову честь. Президент протиставив теж акти жорстокости окремих американських вояків у В'єтнамі, масовим актам добродійности і благородности, що їх американські військовики чинять у Південному В'єтнамі. Вся та радіо-телевізійна промова Президента була в цілості присвячена тільки В'єтнамові.

Борис ОЛЕКСАНДРІВ

ВЕЛИКОДНІ ДУМИ

Весняний день. Співучі тони
І небо золотом горить . . .
„Христос Воскрес"! — співають дзвони,
Колишуть піснею блакить.
І кожен раз, як дзвони гулом
Лунають величі слова, —
Як голос давнього — минуле
У наших думах оживa . . .
У синю далеч линуть мрії . . .
О, краю сонця і степів,
Щоб загубить свої надії,
Ти довго-довго так терпів!
Але ніколи світло раю
Не погасло в шумі гроз.
То ж вірю я, що й Ти, мій Краю,
Так само вічний, як Христос!
Настане день — і морок туги
Розіб'є променем ясним,
Із ночі кривди і наруги
Ти вийдеш чистим і міцним!
І не злоба, не дух мамони
У краю волі буде жить.
А тільки — Бог! Воскресні дзвони,
Великдень, сонце і блакить . . .

ВЕЛИКОДНЄ ЗВЕРНЕННЯ ЗУАДК

Час Великодня — це повернення весни, це звістка про радість, що сповняється відновою-воскресінням повного життя, коли природа відкриває нам свою ласкавість розкрити цвітом і коли людське серце розкривається з любов'ю для других. В той час по давньому традиційному звичаю обмінюємось писанками або обдаровуємо писанкою тих, кому нічим обмінятись. Людське суспільство живе і втримується на цій землі завдяки спільним зусиллям, що зроджуються з любови до ближнього і з надії на краще.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет від років голосить ідею Суспільної Служби — ідеї співпраці у суспільстві на добровільній базі у системі демократичного вирозуміння і співжиття, де кожна одиниця цінена і цінна. Головна ціль ЗУАДКомітету: будувати наше суспільне життя на здорових основах, нести поміч тим нашим людям, хто у потребі — дати помічну руку українській людині в нещасті, щоб вона могла стати на власні ноги як рівна і повноправна у суспільстві рівних. Для цього гуманітарного завдання ЗУАДК потребує співпраці всієї громади. Наша громада дала вже докази повної підтримки ідей ЗУАДКомітету: велика акція переселення скитальців, допомога українцям у різних країнах поселення і правна охорона їх та й остання акція допомоги жертвам землетрусу в Югославії — це висліди цієї співпраці людей реальної дії на полі Суспільної Служби.

Перед ЗУАДКомітетом нові завдання: допомога у відбудові українцям в Югославії, допомога українським поселенцям в Бразилії, суспільна опіка над українцями у всіх країнах поселення. В цей повний надій і радости час Воскресення кличемо нашу громаду стакутися разом до спільної акції для здійснення ідей Суспільної Служби, що її завданням творити здорове і відповідальне суспільство. Обміняймося по давній Великодній традиції писанкою, щоб її в той святковий час дістали і ті, кому доля була менше ласкава.

Свою писанку на цілі Суспільної Служби ЗУАДКомітету пришліть на адресу головної канцелярії ЗУАДКомітету:

United Ukrainian American Relief Committee
5020 Old York Road
Philadelphia, Penna 19141

Екзекутива і Дирекційна Рада
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету

Канадійці домагаються зменшення податків

Оттава. — Як у канадійській Палаті Громад, так і з промислових та торговельних колах і серед найширших прошарків населення наростає невдоволення дуже високими податками. Колишній міністер в уряді прем'єра Трюдо, депутат Палати Громад Поль Ельс скритикував урядову політику „стабілізації", яка довела до надзвичайно високих податків і до застою в економіці країни. Торгова палата в свою чергу повідомила, що для заохочення людей і підприємств до капіталовкладень, треба зменшити податки. Але міністер фінансів Едгард Бензон окритикував усі ті домагання. Він вважає, що податки треба зберегти такими, які є, або їх ще й підвищити, ззядля боротьби з інфляцією канадійського доляра. З промислових кіл інформують, що в Канаді почало знову зростати безробіття. Тепер безробітних є понад 6%, але кількість їх буде зростати, якщо уряд не буде заохочувати до капіталовкладень і не знизить високих податків, бо темпи розвитку промисловости в країні будуть спадати.

УСІМ НАШИМ СПІВГРОМАДЯНАМ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ ЗА НОВИМ КАЛЕНДАРЕМ, БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ!

ХРИСТОС ВОСКРЕС! — ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
— і —
В-ВО „СВОБОДА"

„ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ — ЦЕ ТРІЮМФ ПЕРЕМОГИ"

ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКИХ ЦЕРКОВ

„А Богові дяка, що Він Господом нашим Ісусом Христом перемогу нам дав"...
(1 Кор. 15:57)

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Улюблені в Христі Брати та Сестри на чужині та на Рідних Землях — в Україні! У день Світлого Воскресення з радістю приходимо до Вас за допомогою рідної мови й преси, і сердечно вітаємо Вас із Святом Перемоги та від душі бажаємо Вам благословенного Великодня. Нехай буде „благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що великим Своїм милосердям відродив нас до живої надії через воскресіння з мертвих Ісуса Христа" (1 Петра 1:3).

Воскресіння Христове — це свято перемоги, це той невмирущий факт, що Христос переміг смерть і воскрес із мертвих! Великдень — це свято визволення всього світу, це Свято над святами, бо що може перевищити перемогу над смертю? Своїм воскресінням Христос приніс новий день великої перемоги добра над злом, над „світоправителями цієї темряви". Кожен, хто вірить, що настане Царство Христове, входить у цю перемогу. Про цю перемогу знаменно засвідчив святий апостол Павло, говорячи: „Де, смерте, твоя перемога, де твоє, смерте, жало?" Жало смерти — гріх, але Христос переміг і гріх і смерть. Христос є переможцем над смертю тому, що Він переміг гріх; Він є святий, чистий, безгрішний Син Божий. Бо хоч Христос і вмер за гріхи, але не за Свої, а за наші, за гріхи цілого світу. Він стався за нас гріхом, щоб ми були Божою праведністю в Ньому (2 Кор. 5:21). Він узяв на Себе наші гріхи і нам дав перемогу. Перемога над гріхом — це перемога над смертю, бо гріх є причиною смерти. „Бо заплата за гріх — смерть, а дар Божий — вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім" (Рим. 6:23).

Христос предвістив Свою перемогу послідовникам Своїм ще до Своєї смерти на Голготі: „Страждання зазнаєте в світі, — але будьте відважні: Я світ переміг!" Страждання нашого народу перевищують страждання всіх народів. Святкуючи Великдень, ми з болем серця переживаємо страждання нашої поневоленої України, яка ще й сьогодні переживає Велику П'ятницю . . . Скільки то дорогих і любих нашому серцеві страждають у в'язницях, на висилках, каторгах?! Скільки то мучеників за віру Христову віддали своє життя — знає тільки Бог. Ворог безпощадно винищує всіх тих, які безстрашно борються за віру, раз дану святим. Але, слава Богові, воскресіння Христове — це цілющі джерела надії на відродження й воскресіння волі в Україні. Тому, святкуймо Великдень не тільки з поверховим святковим виглядом, але, передусім, з глибокою вірою в серцях, що ми йдемо на зустріч всенародному Великодневі!

Христос Воскрес! Із Ним воскресла віра, надія й любов. Скільки то надії в воскресінні Христа й для тих, що радіють, і для тих, що сумують. Христос воскрес і воскресла надія на перемогу добра над злом, любови над ненавистю, світла над темрявою. Так як після зими приходить весна, а після ночі настає день, так після смутку настане радість, після неволі прийде свобода, а після смерти — вічне життя. Тому не плачмо над нашою недолею, як жінки-мироносиці плакали над порожньою домовиною. Підіймім угору наші голови й послухаймось голосу нашого Переможця-Христа: „Будьте відважні: Я світ переміг!" Так, як Христос переміг, з Ним переможемо й ми світ безбожжя, безвір'я та ненависти. Воскреслий Спаситель невидимо Духом Святим і сьогодні є з нами, як колись Він був із Своїми учнями, і Він бажає воскресити й нас із гробу наших сумнівів, страху, і наділити нас духом життя, відваги та віри в перемогу, про яку Він сказав: „Переможцеві сісти Я дам на Мойому престолі зо Мною, як Я переміг був, і з Отцем Своїм сів на престолі Його!"

Як це чудово вірити, що

ХРИСТОС ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Олекса Гарбузюк
голова Об'єднання

Дмитро Марійчук
секретар

Року Божого 1971

ЗРОШУЮТЬ ЗЕМЛЮ ХЕРСОНЩИНИ

З Дніпра й Інгульця, як дуже міліють під час літа, з допомогою шлюзів відведено воду для зрошування сухих земель Херсонщини та Миколаївщини. Тією водою зрошується вже понад 200 000 гектарів землі. Триває будівництво Каховської зрошувальної системи, яка дасть воду ще 570 гектарам сухої землі. Московські „Ізвестія" подали цю вістку 24-го лютого. В тій же газеті раніше друкувалися статті про загрозливе пересихання Дніпра навіть в середній його частині, де довелось будувати більше „кораблів на крилах" — на „повітряній подушці", щоб оминати мілини.

МЕМОРІЯЛЬНА ДОШКА В ЧЕРНІВЦЯХ

„На честь перебування Лесі Українки в Чернівцях, тут 25 лютого відкрито ще одну меморіяльну дошку, на будинку ч. 6 по вулиці „Хотинських комсомольців". На дошці золотом викарбувано: „У цьому будинку 1903 року Леся Українка гостювала в Ольги Кобилянської". Після мітингу, увечорі в приміщенні Музично - драматичного театру ім. О. Кобилянської відбувся, писала „Літературна Україна" з 5-го березня, ювілейний вечір з промовами та відповідним концертом. Місцевий театр не поставив жадної п'єси Лесі Українки у її Ювілейному році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Під Великдень

Найближча неділя, 11-го квітня, для частини українців в Америці та інших країнах вільного світу буде вже Великоднем, як буде вона Великоднем для багатьох християн-неукраїнців. Для інших українців, як і частини інших християн, Великоднем буде черговa неділя, 18-го квітня. Проте, справа не в тому, коли хто з нас святкує цей Великий День Христового Воскресіння. Головне — як ми його святкуємо!

Очевидно, що з Великоднем, як і Різдвом та іншими роковими святами, зв'язані вікові традиції кожного народу. Традиції українського Великодня, із Богослужбами в церквах, свяченням пасок, писанками, гаївками, не мають собі рівних в світі. Вони належать до найкращих зразків української духовости, української тисячолітньої культури. Їх можна тільки зберігати, розвивати й збагачувати.

А все ж таки ці традиції і звичаї є зовнішнім виявом нашої духовости, і вони залишилися б тільки гарною, в проте порожньою посудиною, якщо разом з ними не плекати й того, що їх витворило — нашої духовости. Бо, ніде правди діти, в нашому теперішньому поступуванні, як і в житті, більше звертається уваги на форму, ніж на зміст

На одній з недавніх ювілейних імпрез можна було бачити на сцені написане великими літерами гасло „Бог і Батьківщина", що в різних відмінах є також гаслом інших організацій і що фактично можна уважати нашим національним моттом, подібно як моттом наших американських співгромадян є: „На Бога уповаємо!" Коли ж вдуматись у нашу теперішню ситуацію, то мимоволі приходить на думку, що тепер Богом для нас стала ще в найкращому випадку одна чи друга Церква, а батьківщиною — одне чи друге угруповання. Приклади наявні. Саме в той час, коли відзначаємо празник світлого Воскресіння Христового, ми, замість наслідувати Божого Сина, який з хреста благав свого небесного Отця, щоб простив навіть тим, що його розіп'яли, бо „вони не знають, що роблять" — ми радше наслідуємо тих, що вигукували: „розпни розпни Його!" Замість відкликатись на Божі закони і на Господню науку, ми керуємося людськими пристрастями й антагонізмами, нехай і в шляхетних цілях.

Свято Воскресіння Христового — це свято всепрощення, свято перемоги добра над злом, життя над смертю, і тому це свято великої радости і надії. З нагоди цього Великодня погляньмо і ми на себе та на свою поведінку крізь призму Христових страстей, Його пониження та мученичої смерти на хресті і світлого Воскресіння. Погляньмо і поробімо з цього практичні висновки, і тоді зазнаємо великої радости. ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Великдень 1971 — і світ

Радість слушно вважається джерелом спокою і замирення, бож коли люди радіють — вони схильні забувати про свої жалі й образи, схильні миритися та ділити свою радість з іншими. Недарма Свято Воскресіння Христового, коли сталося найбільше чудо з чудес і Син Божий смертю смерть подолав, сповнене найбільшої радости.

Але, на превеликий жаль, ні Христова наука, ні закони природи не мають вирішного впливу на думки і дії багатьох людей і народів. Парадоксально — весна записана у всесвітній історії, як небезпечна пора року. І коли цього року дивитися довкола, то бачимо великий неспокій.

Теперішній, 24-ий з'їзд компартії СССР пригадує, що Москва та її правителі ні трохи не змінились: та сама ціль панувати в усьому світі, та сама диктаторська система, та сама казармова атмосфера і та сама мізерія щоденного буття. Совєтські правителі виправдують призначення 70 відсотків велетенського державного бюджету СССР на важкий промисл, що працює на збройні сили, напруженням у світі, і обвинувачують у цьому напруженні Америку: що це вона в усьому винувата. Це та метода перевертати коміть-головою правду, це та безсоромна демагогія, яка відома від приходу большевиків до влади.

Від жовтня 1917 року правителі московського царства продовжують свою „генеральну лінію", в якій з'єднали утопічність комуністичної доктрини із загарбницьким експансіонізмом. І навіть не Пейпінг, а власне Москва є головним і найістотнішим джерелом напруження та неспокою у всьому світі, найбільшим ворогом християнізму — Христових ідей. Коли ЗСА й відкличуть свої війська з В'єтнаму, Москва не припинить нацьковувати Північний В'єтнам до походу на південь. Москва — сутнє джерело напруження в середземноморському обширі й у Берліні. Великдень 1971 року не проходить у світі під знаком миру в серцях.

Любов Коленська

НАЗУСТРІЧ ВЕЛИКОДНЕВІ

Великдень — це спалах блискучої ясности, лагіднішого торкання сонця — символ життя. Це радість і лагідність — в поглядах, словах передавана одним одному. Це перші конвалії і нарцизи — відродження землі й людини. Казали на селі колись, що на Великдень сонце „грає", тому ранком, ще перед сходом сонця, відкривали віконниці, щоб воно заглянуло до хати. Дівчата вижидали його з молитвою в садочку, а хто побачив його, як сходить, здіймав побожно шапку, кланявся до сходу й проказував приписану молитву. Вірили, що в цей день „відчиняються двері раю й грішні душі звільняються з пекла"... Громада святкувала, почавши в тиждень перед святами шуткою, а потім, під гомін дзвонів, співом веснянок, обміном писанок і прикрашуванням святочного столу й свяченого барвінком.

Шутка — це вербова брунатно - свіжа гілка, закосичена оксамитовими „базьками". В останню неділю вербну, квітну, або шуткову, перед Великодніми Святами, вона спокійно вичікує на вас у церкві біля тетраподу, але майже вихоплюється з рук, коли виходите з церкви і „частуєте" нею знайомих: „Шутка б'є, не я б'ю, за тиждень Великдень", або: „Будь великий, як верба, а здоровий, як вода, а багатий, як земля". Шутка це проблиск і віщування Воскресіння та передвісник весняних паростків. Вона — пригадка колишніх молодечих гитівок.. Колись на наших селах виганяли цією ж вербовою шуткою уперше худобу на пасовище, а решту батько або найстарший брат встромлювали в землю „на щастя".

Замість дзвонів аж до Великодня подекуди „калатали" дерев'яними калаталами або „виклепували" молотками по дошці, що її завішували у дзвіниці. Але із словами „Христос Воскрес" змовкали глухі удари калатала, хлопчаки наввипередки розгойдували дзвони, і пішла по селу гомінка радість, об'єднуючи природу й людей в одно животворне зусилля. Дзвони колись були символом і виявом переживань громади і при віддзеркаленні кожної окремішньої події по-різному дзвонили.

У свята чи неділі відзначали святковість дня, у Великодні Свята кріпили віру у воскресіння всієї „тварі", несли вістку про пожежу, сповіщали чиюсь смерть, в давніх часах — пересторогу про появу ворога.

Богдан Лепкий у своєму оповіданню „Дзвони" пише: „Як можна забирати дзвони? Та ж це голос і совість села, його уста і серце. Чи вмре хто чи вінчається, чи пожар вибухне — вони перші вибухають. Тішаться або плачуть, для кожної вістки мають інший голос, інші звуки. Як же на селі без дзвонів? Як мати над колискою, так дзвони над селом. Цілі покоління родяться, виростають і вмирають під їх чисті звуки".

Виготовлення писанок пов'язане з дохристиянським народним звичаєм весни, а пізніше з Великоднем. Для писанок вибирали найрадше яєчка „первісток" курей, вода до крашення мала бути з розтопленого снігу. Під час крашення до хати входили лише „чисті", здорові люди. Головними мотивами писанок є символи сонця: свастика, триніг, рожа, зірки. Ще й тепер для відтворення знахідок трипільської культури розмальовують на писанках такі спіралі, як на вазах з неоліту. В народних віруваннях вони мали чарівну силу. Вірили, що жовтки із посвячених яєць мають лікувальну силу, що писанка охороняє людське житло від пожежі та блискавиці. Про писанку існує безліч переказів та легенд, а в їхньому зав'язку правди про велику гуманність і красу. Не зважаючи на пильну працю біля хати, зокрема перед Великодніми Святами дівчата розмальовували щонайкращі писанки, цокалися поміж собою у свята під церквою і давали їх хлопцям на вияв симпатії. Та й інші обмінювалися писанками у вияві приязні. „Село мов писанка",— пише Тарас Шевченко у вислові краси, незрівнянної краси села.

Веснянки, гаївки, ягілки та гагілки. В Галичині вони майже відірвані були від первісного, сезонового пристосування і пов'язані із Святами Великодня. В інших місцевостях України їх починали співати від часу, коли на горбках зникав сніг, подекуди за церковним календарем, від Благовіщення, впродовж цілої весни. У них обрядовий цикл: „кликання, сіяння, завивання і плетіння". Колись виводили гагілки на цвинтарі біля церкви. Це вказує на те, що вони стояли у зв'язку із поминками померлих. Проте, гаївкиназагал мають веселий характер і включають у собі гумористичні моменти. Є глузливі і любовні, що напророчують весілля, відзначаються життєрадісним настроєм, мелодійністю й багатством ритмічних форм. Гаївки подекуди відбувалися й у Зелені Свята. Тоді виносили з хати деревце, звичайно берізку у ліс або понад воду, де забавлялися й вгощалися, виводили пісні та гри, плели вінки, „завивали" берізку і залишали її на ніч у лісі, а на другий день там же її обрядово „розвивали". І тут, поцейбіч океану виводять їх біля церкви наші дівчата з усім церемоніялом, замаївшись квітами й весною.

А хіба можна позабути барвінок із його фіялковим, темносинім квітом? В які не було б холоди він силоміць виривається з-під землі, вигортається до сонця з-поміж зашерхлих, прив'ялих трав. Свіжі стебла з тугими малими листочками — це орнамент нашого кошика із свяченим і нашого великоднього білосніжного обруса. В гаївках, в обряді кликання, в заклику до птахів дівчата співають: „Ой вилинь, вилинь, гоголю, винеси літо-літечко — собою, хрещатенький барвіночок, запашненький васильочок".

З обміном крашанок пов'язаний також обряд „обливання". У Західній Україні на другий день Свят — „Обливаний Понеділок".

Софія Наумович

КУЛЬТУРНИЙ ОСЕРЕДОК У РИМІ

(1)

Перебуваючи цілий місяць у Римі, у безпосередньому сусідстві св. Софії, я ніяк не мала нагоди розглянути мистецьких скарбів Українського Католицького Університету. Сталося це щойно у день мого виїзду до Парижу, коли я дістала дозвіл перебігти по шістьох кімнатах музею та записати дещо на ходу.

Музей постав кілька років тому з кількох принагідних дарунків для Верховного Архиєпископа і швидко розрісся у нагромадження різнородних експонатів, у справжню ґалерію картин наших малярів. Так розрісся, що для дальших дарунків, які напливають з усіх-усюд, уже немає місця на другому поверсі Університету ім св. Климентія Папи.

Ступивши на поріг цього своєрідного музею, людина зразу ж відчуває, що тут треба скинути сандалі наших звичних уяв про ґалерії й музеї будь - якої країни. Тут ми ввійшли у всенародний музей, збірки якого складалися з найдорожчих пам'яток наших людей, що, прогнані з рідного краю, брали з собою грудку землі або ж образ Богородиці й „більш нічого не взяли", як оті запорожці після збурення Січі... І тому в нашому музеї є такі унікальні предмети, яких не має ні один музей у світі.

Тож почнімо від них. Сльози зворушення затемнюють зір, коли дивимося на Богослужебні чаші, дискоси й ложечку, зроблені руками з консервних бляшанок, поруч старенького, дуже знищеного антимінсу, вивезеного разом зі священиком з України на далеку Північ...

Сусідують з ними історичні антимінси з Галичини, почавши з 1716 р. — єпископа Йосифа Левицького, з 1721 р. кард. Атанасія Шептицького, з 1763 і 1767 рр. мукачівського єпископа Ольшанського, а далі пряшівського єпископа Гойдича та перші антимінси Кир Андрея Шептицького й Кир Йосифа Сліпого, єпископа Будки з Канади та багато інших.

В засклений шафі висять чудово вишиті ризи єпископа Коциловського, мітрата Ріпецького та каноніка Сивенького й інші, — чудові зразки церковної вишивки, зокрема ж біла ряса Папи Павла VI.

До найцінніших збірок, розміщених у скляних ґабльотах, належать: церковновівтарна дерев'яна скульптура з Рогатинщини (збірка Богдана Лепкого), ковані мідяні гуцульські хрестики і „зґарди" з хрестиками (дар пань д-р Клячко і Е. Піддубчишиної), старовинна „трійця" — поліхромоване дерево з Лемківщини (дар мистця О. Мазурика), плоскорізьби у сріблі (Мухина), медальйони історичних постатей (Масютина), о р и ґінальна збірка гуцульської кераміки пістинських керамістів та окремо майстра Цвілика з Косова, збірка писанок із різних околиць України та багато інших.

Усі свої пам'ятки з подорожей Блаженніший передав музеєві, а представляють вони собою: його відзначення з багатьох країн світу, золоті ключі різних міст, до яких загощував, дипломи докторатів, якими наділили його різні університети, університетські інсиґнії, коміри тоґ, відзнаки тощо.

Окрема збірка д-ра Романа Смика різних відзнак і медальйонів, виданих з різних нагод, лежить у ґабльотці поруч прецінної збірки світлин з життя Митрополита Шептицького і Сліпого-Коберницького та з різних подій нашої Церкви.

У всіх кімнатах стоять на підставах і п р и л а в ках скульптурні бюсти Блаженнішого Кир Иосифа та Папи Івана XXIII й Павла VI, — виконані скульпторами Круком і Молодожаниним, поруч ікон Сосенка і Мазурика та портретів обидвох Митрополитів пензля Онишкевича, Крюкова, Кіндзерявого - Пастухова, Доманика Мазурика, Бельського і навіть чужих малярів — американського, голляндського і югославського.

На стінах кімнат розвішені далеко не всі картини наших малярів, які музей посідає. Запам'яталися прізвища Гніздовського, Гуцалюка, Гординського, Холодних — батька і сина, Бутовича, Никифора, Зарицької, Омельченка, Бурячка, Осінчука, Козаків — батька і сина, Мороза, Мазурика, Іванця, Кивелюка, О н и ш кевича, Климка, Гарасовської - Дашин, Доманика, Кіндзерявого - Пастухова, Сосенка та інших. Скульптури Коверка, Крука, Молодожанина, Литвиненка, Булавицького.

Окрему кімнату займає спадщина бл. п. д-рів Софії та Лева Смішків, що записали музеєві всі свої книжки, килими, картини, різьби, вишивки, тканини.

Посередині другої кімнати на окремому столі лежить дуже цінна старовинна плащаниця з грецьким і кириличним написами, розшита скельцями і золотими нитками — дар опата з монастиря Монсерей в Еспанії.

Може найслабше заступлена українська вишивка, хоч на всіх столиках, поличках і підвіконнях лежать гарні серветки, а на кріслах подушки. Зате немає оригінальних сорочок та інших речей, привезених з краю, що досі зберігаються у наших людей по скринях і закамарках. Їм саме місце — у музеї! Також придався б комплект — хоч є їх багато — ляльок з одягами різних провінцій України. Це була б надзвичайна прикраса, що притягала б відвідувачів.

Не було часу розпитувати про вартості окремих експонатів, зате вдаряло в вічі що незабаром не стане місця навіть для тих, складених у сховках і ще не вписаних у каталог. Ось, коли б знайшовся якийсь самітний меценат, що захотів би увіковічнити своє ім'я та вибудував побіч св. Софії (якраз така площа ще вільна навпроти!) модерний будинок для музею і ґалерії, — тоді можна було б усе як слід розмістити.

(Закінчення буде)

А. Мстислав

ВШАНУЙМО ЗАСЛУЖЕНИХ

Дозріла нація шанує й оздоблює могили своїх заслужених людей. Цій істині залишається вірною Українська Православна Церква у вільному світі. Вона постійно кличе до переховання у вдячній пам'яті тих, хто з великої любови до України життя своє за неї віддав або життьовим трудом своїм збагатив духові сили нації, зокрема ж скарбницю її культурних цінностей.

Впроваджуючи цю істину в поточне життя, Українська Православна Церква в ЗСА вважає за свій почесний обов'язок творити водночас зовнішні вияви пошани до найкращих наших попередників, вияви, які б промовляли до розуму, серця й сумління с у ч а сників та включали їх у шереги звеличників наших славних покійників. Зокрема йшлося і йдеться нашій Церкві про те, щоб включити в ці шереги дорослаючі покоління, яким усі ми зобов'язані допомогти зміцнити ланцюг, що в'яже нас з минувшиною української нації.

На шляху до здійснення цього почесного обов'язку Українська П р а вославна Церква в ЗСА поставила Церкву - Пам'ятник, дзвони якої постійно кличуть до молитви за душі наших славних прадідів, дідів, батьків і за всіх тих, хто життя своє віддав за Україну або згинув у голоді і муках та на засланнях чи в катівнях відвічного ворога нашої Батьківщини — Москви.

Щоб тіснішою була наша пов'язаність з минувшиною української нації, при Церкві - Пам'ятнику відкрито музей вельмицінних і неповторних пам'яток нашої славної давнини.

З цією метою Провід Церкви подбав про місце для поховання тих заслужених наших людей, що життя своє закінчили поза Батьківщиною, за морями й океанами, зберігаючи до останніх днів своїх полум'яну любов до Матері - Страдниці. Цей цвинтар і Церква - Пам'ятник творять нерозривну цілість.

Працюючи далі над зміцненням і поширенням культу наших попередників, в 1971 році Церква поставила в центральному місці цвинтаря величний Пам'ятник-Хрест борцям за волю й державність України. Посвячення цього пам'ятника визначено на неділю 13 червня ц. р.

Сподіваємось, що всі наші установи й організації в ЗСА вишлють на цю всенародну урочистість своїх відпоручників. Одначе, найгарячіше прагнемо, щоб найчисленнішу участь у поклоні поляглим борцям за волю й державність України взяли ще живі старшини й козаки всіх формацій Українського Війська, наші ветеранські організації і, що найголовніше, наша зорганізована молодь, яку Українська Православна Церква обдаровує постійною любов'ю і, водночас, обтяжує великою надією на неї.

Залишається ще побажати, щоб не тільки учасники урочистости 13 червня, але й всі розсіяні на широких просторах ЗСА наші брати і сестри, що не матимуть змоги бути присутніми на цьому всенародному святі, стали щедрими будівничими пам'ятника над спільною символічною могилою борців за волю України.

*

До поданої 3 квітня ц. р. у „Свободі" вістки треба додати, що Пам'ятник - Хрест уже поставлено, а перед ним положено вже й перший пам'ятник - плиту з могили Головного Отамана Військ УНРеспубліки Симона Петлюри. Залишається ще посадити довкола пам'ятника декоративні рослини та посіяти траву. Крім того треба уточнити, що поза великим Тризубом на фронті пам'ятника вирізьблено ще герби Києва і Львова, Буковини, Кубані, Лівобережжя й Закарпаття, а на інших площинах п'єдесталу герб І. Мазепи та ордени - відзнаки Зимового Походу Армії УНР, Української Галицької Армії, хрест Симона Петлюри та І Дивізії УНА.

Треба ще знати, що Консисторія УПЦеркви в ЗСА не має заміру висилати окремі повідомлення - запрошення на урочистість посвячення Пам'ятника - Хреста, бо присутність на цьому Святі не може бути лише і тільки чемною відповіддю на запрошення. В даному випадку буде децидувати власне розуміння обов'язку пошани до найбільш заслужених, як окремої одиниці, так і організації. Одначе, для контакту з громадянством Консисторія буде з вдячністю користати з поставлених до її диспозиції сторінок щоденника „Свобода", який своєю інформацією обслуговує якнайширший гурт наших людей у цій країні. Докладну програму урочистости 13 червня буде подано у „Свободі" та в місячнику „Українське П р а вославне Слово" в травні.

РОЗМОРОЖУЮТЬ ВОДУ — ВОДОЮ

Щоб рятувати від голодової смерти сотні тисяч диких птахів, які залишаються зимувати в Україні, в районі Чорноморського заповідника, між Миколаївською і Херсонською областями, почали використовувати для обігрівання заток і охорони їх від замерзання глибинну воду. Її беруть з великих глибин з допомогою землесмоків і переливають у вищі шари води. Глибинна вода значно тепліша, і вона розморожує кригу на поверхні. „Радянська Україна" з 14-го березня у вістці „Лебедів рятує землесос", визнала, що в тому Заповіднику загинуло багато лебедів „через відсутність корму, як це було позаминулої зими". Звичайно там зимують 10-000 лебедів та до одного мільйона водоплавної птиці.

Ганна Черінь

ГЕНІЯЛЬНІ ДІТИ

(2)

— Та він же у вас таблиці множення не знає!

— Бо йому й не потрібно. От що ви із своєю таблицею множення робите? Шпінат перебираєте. А цифри за нього помножить компютор.

— Та він он і географії не тямить!

— Сяде на літак, та й поїде, куди треба. А як автом, то на дорогах крізь таблиці.

— Ну, а що пише, як курка лапою ?

— З його розумом робитиме це для нього стенографістка-секретарка. Як і належиться, діти розумніші від батьків. Такий закон еволюції, і так кожний батько бажає: щоб син виріс іще розумнішим від нього. Віда лиш у тім, що тепер діти вже одразу розумніші від батьків, і з тієї причини їх не хочуть слухатися.

— Піди ,синку, вмийся, — просить мама.

— Не хочу.

— А я вчителеві розкажу!

— А він і сам не вмивається!

Втручається і батько:

— Сьогодні поведу тебе до перукаря: треба вже твої патли обстригти!

— Нізащо! Це моє волосся, а не твоє! Наш учитель ще довше має! А також має бороду й вуса!

— Ну, то може б і ти бороду відпустив?

— Аби тільки почала рости!

Починається із таких аргументів, а кінчається протестами і демонстраціями. Як сміють старі кривдити молодих і диктувати їм свої архаїчні закони? Кожному вільно робити, що завгодно, бож це — демократична країна. Нехай краще навчаться співіснувати з молодим поколінням, бо генії повтікають, і лишаться в українськім суспільстві самі тільки дурні.

Хвиля протестів докотилася аж до дитячого садка. Ці підняли подвійний протест: проти батьків і... проти старших братів та сестер, що л и ц е м і рно грають ролю старшого естаблішменту і поводяться з молодими братами ще гірше, ніж батько і мати. Вони насправді не дозволяють нічого робити і відганяють від телевізора, щоб малеча не заважала насолоджуватися улюбленими програмами. Отож, наймолодша генерація надіслала батькам меморандум англійською мовою (склали його на лекції, коли вчитель загадав написати твір на вільну тему). Проте, батьки зібрались на нараду і відхилили меморандум, бо не був написаний по-українськи. А це вже гірша справа... Англійською мовою діти володіли від А до З, а українською — теж від А до З. Тільки ж в українській мові „З" — шоста літера абетки: геніяльні діти застрягли на словах „зима", „зупа", „зук" і „заба", і далі ані руш. Важка літера „З" навіть для геніїв... Але через те, що вони — геніяльні, вони знайшли геніяльний вихід: скинулись по п'ятаку і найняли дуже старого і навіть бородатого 17-літнього гімназиста Петра Капця, що за один вечір, з допомогою словника, переклав меморандум українською мовою і видрукував у двох примірниках, зробивши лише сорок п'ять помилок. Вражені такою геніяльністю ,старші, в нагороду за успіхи їх дітей у вивченні рідної мови, згодились на всі їх вимоги.

Підлітки протестують не так часто, як малі. З тринадцяти літ вони вже знають свої права і просто роблять, що їм потрібно, не питаючись дозволу. Ну і справді: як можна питати дозвіл, коли на маму щось насяде, і вона ні з того, ні з сього не дозволить?!

В університеті молодь галасує з усіх сил уже не проти своїх, а проти цілого світу.

— Між нами і батьками — прірва! Нам ще нема тридцяти!

— Ми до старших не належимо!

Вісім літ кричать, а тоді перестають, бо раптом їм стає тридцять п'ять і проти них починають протестувати їх власні діти, підтримані ще досить енергійними дідусями й бабусями.

Хлопця охристили Павлом, але прозивають його Ґеником (від слова „ґеній"). Він такий розумний, що навіть не кричить і не протестує, а тільки день і ніч студіює, і не так день, як ніч. Отже, студіює ніч.

— Як же там ваш Ґеник? — питаються заздрі, бездітні сусіди.

— Та студіює, там так студіює...

— А що?

— Хемію...

— А минулого ж року студіював медицину?

— Змінив думку. Лікарська професія непоетична і неетична.

— Як же там Ґеник? — питають люди наступного року.

— Добре! Через чотири роки думає дістати бакаляври фізкультури.

— То вже не хемія?!

— Та, знаєте, професори були такі дурні, що Ґеник мусів їх учити, аж поки це йому осточортіло... Тепер принаймні має доброго професора, самого чемпіона боксу Семмі Вистона. Ґеник захищає дисертацію про єдність духа і тіла. Крім того він студіює малярство у мавпи, що дістала премію на виставці абстрактів. Ось полюбуйтеся його останніми картинами: тема 657 — чорними плямами по білому, тема 5-А — білими кривулями по чорному і тема 00 — білим по білому.

— То це мавпа малювала?

— Яка там мавпа! То вже Ґеник так навчився, що вчительку перевищив!

Українські генії звичайно обминають великі університети — це не в моді. В моді тулитися десь у закутку, де тобі ніхто не докучатиме. Часто вони там записуються на російську мову: недарма ж мама і тато їм змалку турчали: „Вивчай, дитино українську рідну мову — вона тобі буде ключем до інших слов'янських мов". О і відкрив цей ключик „іншу слов'янську мову", і до цих лекцій можна готуватися легенько. А як уже одержить геній ступінь бакаляра — Боженьку, що то робиться! Вдома дим коромислом, обіди та балі, а в газетах великі статті із портретом геніяльної дитини на видним місці друкують! І таких статтей досить багато, та все бакляври або, у випадку дівчат, медсестри (по геніяльному, „норски"). Багато у нас геніїв, і нема чого журитися.

Одного лиш не можна зрозуміти: якщо у нас такі геніяльні діти, звідки береться так багато дурнів?

(Кінець).

АКТИВНІСТЬ ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА Й ДЕКАНАТУ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Щоб можна щонебудь написати про Філядельфію, треба в ній бути, або хоча частинно включитися в її парафіяльне, чи церковне життя. Церква в Америці виконує потрібну ролю, не лиш релігійну, але соціяльну й національну. Бо при парафії зосереджується все релігійне й національне життя тамошніх мешканців, що гуртуються біля катедри св. Володимира, яку очолює первоієрарх Української Православної Церкви, в ЗСА, блаженніший митрополит Іван Теодорович.

Першим додатнім явищем з яким я зустрівся в цій громаді, це те, що я побачив нашу молодь в церкві. В „Неділю Православ'я", себто в першу неділю посту, майже вся українська православна молодь приступила до Святої Сповіді і прийняла спільне Святе Причастя. Скільки їх було - трудно сказати, все ж було їх багато. О. парох начислював понад 120 душ, а мені здається, що було їх багато більше. Неділею Православ'я, парафія св. Володимира почала гідно Великий Піст, а в наступну неділю має відбутися місія для парафіян.

Все ж активність парафії, яка дає дуже багато роботи, не притуплює активности пароха о. Степана, який рівночасно виконує функцію декана Філядельфійської округи. На щастя о. митр. Степан Біляк тут не самий, а має відданих помічників, як митр. о. Омеляна Мицика і о. Леонарда Куберського. Вони оба з своїм деканом співпрацюють і йдуть за наміченими плянами деканального Збору. Знаменними днями в цьому місяці були дні від 8 - го до 10 - го березня, 1971 р.

8 - го березня відбувся деканальний собор, в якому брали участь отці: Степан Біляк, Омелян Мицик, Андрій Дворакївський, Евстахій Шадинський, Нестор Столярчук, Михайло Борисенко, Леонард Куберський, Остап Кропельницький і Микола Угорчак.

На цьому замітному соборі вирішено три дуже важні речі. Відбути П'ятдесятилітній Ювілей Української Православної Автокефальної Церкви з дня її народження на Україні. Ювілей має відбутися в катедрі св. Володимира 23 - го травня 1971 р. До Ювілейного комітету увійшли о.о.: митр. о. Степан Біляк, митр. о. Омелян Мицик і о. Леонард Куберський. Програма розподілена на дві частини, цековну й світську. Церковна частина має відбутися в катедрі й початися хоровим співом Господньої Молитви „Отче Наш". Опісля буде молебень за український нарід і за усіх живих членів Української Автокефальної Церкви. Також має бути панахида за мучеників за Христову віру. Теж будуть виголошені дві промови у двох мовах, українській і англійській, щоб поінформувати вірних про значення Ювілею, про Відродження Української Церкви і її значення, важливість і вплив на нашу церкву в ЗСА.

Другою важною проблемою була справа вівтарних хлопців. В минулих роках деканат уряджував свого роду конвенцію для вівтарних хлопців цілого деканату. Того роду конвенція мала на цілі піднести на дусі вівтарних хлопців, втягнути глибше в релігійне життя і закріпити їхні добрі наміри на службу Церкві. Бо ж не можна собі уявити, щоб українська парафія була без вівтарних хлопців, наших майбутніх парафіян, чи може навіть духовників. Такі конвенції вже відбувалися в минулих роках з більшим чи меншим успіхом і напевно не залишилися без впливу на молодь по наших парафіях: Наступний з'їзд вівтарних хлопців повинен відбутися від 29 - го червня до 1 липня 1971 р. в Стемфорді, Коннектикат. Щоб допомогти отцю деканові погодилися два отці: Омелян Мицик і о. Леонард Куберський. Тому можемо сподіватися, що цей збір вівтарних хлопців філядельфійського деканату здійсниться гарним успіхом і може бути кращим за попередні.

Слід ще підкреслити, що деканат приклав багато уваги й праці, щоб дати матеріяльну поміч для „Пенсійного Фонду". З минулорічної збірки філядельфійський деканат переслав в консисторію на „Пенсійний Фонд" тисячу дол., а зараз приготовляється, щоб знову зорганізувати збірку на пенсійний фонд 1971 р.

У вівторок, 9 - го березня почалися Духовні Вправи для священиків деканату Філядельфія в Коцвілі, при церкві св. Духа, в якій є парохом о. Нестор Столярчук. Приявними були усі священики, які брали участь в деканальному соборі 8 - го березня.

Духовні вправи почато молебнем за український нарід і за успіх духовних вправ для учасників з духовенства. Молебень відслужив о. Леонард Куберський, парох з Вильмінгтону. З першою наукою виступив ініціятор місії для духовних, о. митр. Степан Біляк, говорив про „Господню Молитву Отче Наш" молитву надхнену самим Господом, передану Ним самим безпосередньо св. Апостолам й ученикам. Інтерпретуючи сім прохань цієї молитви, о. Степан, нав'язував їх до духовних вправ і до сучасних потреб намічених для оновлення душ учасників Духовних Вправ.

Другу науку виголосив о. Микола Угорчак. Темою,— „Примирення з Богом" і про вічне життя, єдине, що утримує християнина в духовій насназі для будови царства Божого у своєму серці. Третю науку виголосив о. Леонард Куберський про „Святу Сповідь" тайну без якої не може рости ідеал людини християнина, істоти Божої.

Третю науку сказав о. Степан про „Покликання", візвавши приявних, подумати й застановитися над своїм покликанням. Бо священство - це чудо чудес. З Дванадцяти поколінь Ізраїля, тільке одне покоління удостоїлося служби Богові і то плем'я Леві. В Новому Заповіті, Господь Ісус не поменшив цієї гідности священства, а сам покликує да цієї тайни, словами: „Прийміть Святого Духа....... Не ви мене вибрали, а я вибрав вас"

Для поглиблення свідомости свого покликання і обов'язків були ще духовні читання про „Священство" св. Івана Золотоустого. Читання перевели о. о.: Нестор Столярчук, митр. Омелян Мицик. Крім цього були ще читання про „ Життя й діяльність св. ап. Павла". Відчитали о. Андрій Дворакївський і о. Евстахій Щадинський. Теж дещо прочитано о. Степаном з книжки о. Федоровича „Духовні науки для священиків".

Одним словом духовні науки і духовні читання взаємно себе доповнювали, і були корисними для священиків і залишили благородний вплив на свіжі постанови для священиків дальше трудитися для добра вірних і спасіння душ. Духовні вправи тривали два дні. Другої днини в середу 10 - го березня була Служба Преждеосвячених Дарів, яку відправив митр. о. Омелян Мицик і тоді всі священики, учасники духовних вправ, прийняли спільне Святе Причастя. Закінчено місію молитвами подяки й благодарення, яку відчитали о. Степан і о. Евстахій.

В загальному, ми всі присутні на цих духовних вправах почуваємося до обов'язку подякувати проводові деканального Збору, особливо о.о. митр. Степанові Білякові і о. Омелянові Мицикові. Теж годиться скласти від нас усіх подяку о. Несторові Столярчукові, пароховї Коцвіла і його достойній паніматці, яка з сестрицями церкви св. Духа приклали багато часу й праці, щоб такий збір священиків накормити й обслужити. Спасибіг Вам усім!

Ще годиться подякувати від нас усіх о. митр. Омелянові Мицикові, що не забув національного обов'язку і відправив панахиду за Тараса Шевченка,

Микола Погідний

Відзначення 79-их уродин Верховного Архиєпископа

Чикаго (Н. Н.). — Українська католицька парафія Св. Володимира і Ольги в Чикаго від кількох років взяла на себе обов'язок щорічно відзначати день народження Первоієрарха Української Католицької Церкви, що водночас стало маніфестацією повної підтримки і солідарности у змаганнях за патріярхат і помісність та оборону останнього Архиєпископського Синоду.

Свято відбулося 28-го лютого і в ньому взяло участь понад 700 осіб. Виступали три хори, декляматори та два головні промовці.

Свято відкрив та ним проводив інж. Ст. Голяш, культурно-освітній референт згаданої парафії, заявивши, що сьогодні українська громада в Чикаго єднається духово із своїм патріярхорівним Головою Церкви і бажає чимскорше бачити Ювілята на патріяршому престолі.

Святочне слово виголосив новий душпастир парафії о. Мар'ян Бутринський, змальовуючи постать Блаженнішого Кир Йосифа на тлі української релігійно - національної історії. Промовець зараховував його до великої української „духової трійці" — поруч Митр. Петра Могили та Митр. Андрея. Вони змагали до завершення Української Церкви патріярхальною структурою. Та ні один із попередників не мав змоги так широко й актуально поставити цієї справи, як це зробив Блаженніший Йосиф.

Наша Церква вже стала на патріяршій основі — заявив о. Бутринський. Нам тільки треба боронити своїх прерогатив і прав, а до них належить і право призначування власних єпископів. Усі ми мусимо допомогти Блаженнішому захистити нашу помісність і патріярхальний устрій не зважаючи на те, звідки б не походила опозиція.

В другій частині програми виголосив промову д-р Роман Смик, член парафіяльної ради та Координаційного Комітету громадських організацій за патріярхат. Він зупинився на змаганнях Блаженнішого за помісність і патріярхат. Найбільшем нашим досягненням є IV Архиєпископський Синод. Це для нас закон і від цього не смісмо відступити. Доповідач коротко з'ясував участь священства і мирян у цих змаганнях, вказав на головні труднощі, які походять з кіл Курії, часто без відома Святішого Отця, який сам має вирозуміння до наших прагнень.

Патріярхат збудуємо тоді, коли всі ми з'єднаємося і будемо діяти. Треба у всьому допомагати Блаженнішому у здійснюванні його плянів, в тому і в посиленій акції збірки фондів на Верховно-архиєпископські установи. Нам треба сказати таке саме слово, як його каже наш Первоієрарх різним римським достойникам, які квестіонують наші права.

„Тільки нарід-моноліт може говорити своє тверде слово. Його очікуємо від наших Владик. Його домагаймося від себе самих. Тільки у єдності і злуці зможемо добитися кращих осягів. Деколи історичні нагоди приходять тільки раз і нам не можна їх прогавити" — заявив д-р Р. Смик.

Мистецька програма складалася із виступів злучених жіночих хорів „Чайка" і „Калина" з південного Чикаго під диригентурою Мирослави Галан, дівочого хору парафії Св. Володимира й Ольги „Черемшина" під керівництвом Олени Лебедович та мішаного хору „Прометей" (дир. Роман Андрушко), які виконали низку релігійних пісень. Мистець живого слова Рома Турянська рецитувала поетичний монтаж. Були також деклямації і спільна рецитація дівчат з хору „Черемшина".

Перед відспіванням многоліття Ювілятові, інж. Голяш прочитав текст листа-привітання Верховному Архиєпископові від української громади в Чикаго, який присутні прийняли тривалими оплесками.

Д-р Ю. Городиловський повідомив зібраних про заходи Громадського Комітету Америки й Канади у зв'язку з номінацією Римом єпископа-помічника для Філядельфії понад голови нашого Синоду. Він поінформував, що згадані установи вислали телеграми до Риму та листи, включно і до номіната, висловлюючи невдоволення із приводу порушення прав і привілеїв Української Помісної Католицької Церкви.

Шевченківський Концерт у Кергонксоні

Діти під час Шевченківського концерту в Кергонксоні

14-го березня 1971 р. діти Школи Українознавства У Кергонксоні влаштували концерт в пошану Тараса Шевченка. Концерт відбувся на Союзівці в присутності ок. 80 осіб мешканців Кергонксону та околиці. У програмі концерту взяло участь 40 дітей.

Перед гарно прибраним портретом започатковано свято Заповітом. Вступне слово виголосила Христя Ганкевич подаючи, в зрозумілій дітям формі, значення Шевченка для українського народу. Діти передшкілля: Ліза Александрович, Марійка Євчин, Дмитро і Віра Кузьмин, Наталка і Маріянна Курило, Ляля Литвин, Стефа і Петрусь Савеські, Наталка Савчук, Рома Слободян та Тася і Адьо Старух зложили перед портретом Тараса лаврові гілки, а Рома Слободян виголосила привіт поетові. Слідували хорові точки переплітані деклямаціями. Хор відспівав: „Думи мої", „Учітеся брати мої", „Реве та стогне", „Ой Морозе Морозеньку" та національний гимн. Деклямували: „Садок вишневий" — Савчук Роксоляна, Євчин Микола, Литвин Евген, „Мати" — Ганкевич Ана, „І золотої і дорогої" — Орест Бедрій, „Думи мої" — Рената Винник, „Мені тринадцятий минав" — Ромна Василик, „Огні горять" — Оленка Слободян, „Мені однаково" — Лев Фединяк, „Лічу в неволі" — Ліда Ленець. Підготовили це Свято учительки: П-ні О. Васьків, С. Барусевич, Д. Горняткевич, Д. Хухра, Л. Савеська. Хором проводила в заступстві п. Васьків; п. О. Ленець.

При тій нагоді варто згадати, що Школа Українознавства існує вже п'ятий рік. Число учнів стало побільшуться. Для дітей, що не говорять українською мовою є окрема кляса. Діти приїздять з місцевостей віддалених 30 миль, часто навіть серед дуже несприятливих кліматичних умовин. Учительки працюють майже безінтересовно, бо не можна назвати платнею скромної винагороди що вони одержують. Зорганізував школу о. Л. Гузар а опікується нею місцевий дуже активний 89-й Відділ Союзу Українок.

Треба відмітити велику поміч, яку дає школі управа Союзівки відступаючи приміщення та допомагаючи у всіх шкільних імпрезах, що їх в часі року є кілька.

В. Л.

Філядельфійська Округа відбула організаційні наради

Вручення почесної плякети членам Управи Філядельфійської Округи УНС. На фото стоять (зліва): Іван Данківський — касир Окружного Комітету, Иосип Лисогір — головний предсідник УНС, Степан Гавриш — голова Округи, д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук — головні контролери та Петро Тарнавський — секретар Окр. Комітету.

Філядельфія (С.Г.). — В неділю, 4-го квітня, тут в залі УСТ-ва „Тризуб" відбулись організаційні наради Відділів УНС Філядельфійської Округи, яка об'єднує 37 Відділів з 7,250 членами. Наради відкрив і ними проводив голова Округи Степан Гавриш, обов'язки секретаря сповняв Петро Тарнавський, а молитву провів о. мітрат Омелян Мицик. Приявні вшанували однохвилинною мовчанкою десяту річницю передчасної смерти довголітнього головного предсідника УНС покійного Дмитра Галичина. До почесної Президії голова Округи запросив присутнього головного предсідника Иосипа Лисогора та гол. контрольорів проф. д-ра Богдана Гнатюка і д-ра Івана Скальчука. Він представив дружину гол. предсідника, яка перший раз загостила на наради Філядельфійської Округи пані Марію Лисогір, представив представників „Свободи", а саме редактора „Українського Тижневика" Зенона Снилика і стипендиста УНС, студента журналістики Юрія Вірта. Рівнож представив нових секретарів Округи: о. Нестора Столярчука — секретаря 248-го Відділу, Лазаря Івашину — секр. 424-го Відділу, Миколу Лялюка — секр. 231-го Відділу і Андрія Кушніра — секр. 83-го Відділу.

Приступаючи до програми нарад, Степан Гавриш подав короткий огляд праці з організаційної ділянки Округи за минулий рік. За його словами, Округа 1970 року здобула 447 членів, що їх дали 34 Відділи, при тому згадав і тих секретарів, Відділи яких дали 25 і більше членів. Ними були: Іван Книгиницький — 48 членів, Андрій Кушнір — 40 членів, інж. Тихон Тещук — 27, студентка панна Анна Хомин — 27 членів і Петро Тарнавський — 26 членів. Голова Округи згадав, що за останніх 6 років Округа була відзначена 5 разів почесними плякатами, не враховуючи того, що за трирічне першенство одержала союзовий прапор.

Головний предсідник Иосип Лисогір подав аналізу дії УНС на протязі останніх 10 років. На підставі циферних даних, він вказав на поважний успіх УНС в тому часі у всіх ділянках його діяння, а головно в організаційній і фінансовій. За його словами, УНС в часі останніх 10 років збільшив своє членство на 10,000 нових членів, а в тому часі Округи стейту Ню Джерзі збільшились на 3,400 нових членів. Говорячи про фінанси, в тому часі союзове майно збільшилося на 12 міл. долярів. Виплата дивиденди членам у 1970 р. виносить понад 400 тисяч долярів. Головний предсідник згадав про поважний вклад праці членів УНС в суспільно-громадському секторі.

В дискусії порушено ряд справ союзового характеру, а при тому заторкнено і справи інших установ, головно місцевого Відділу УККомітету. Відповіді дискутанти одержали від головних урядовців.

Під час нарад була широко обговорена справа Союзового Дня УНС Філядельфійської Округи, яку реферував голова святочного комітету згаданого свята о. мітрат Омелян Мицик. Він повідомив, що цей День відбудеться в неділю 6 червня б.р. на площі УПЦеркви в місцевості Бетгел біля Честеру. Він рівнож інформував, що там відбудеться посвячення прапору УНС Філядельфійської Округи, а головним промовцем та почесним кумом на це свято запрошено сенатора Павла Юзика, заступника головного предсідника УНС.

Головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Ілля Скальчук в своїх доповідях звернули увагу на організаційну ділянку Округи, як цілости Союзу, заторкнули деякі справи місцевого Відділу УККА, згадали про найближчу нараду Головного Уряду УНС.

Під час нарад винесено ухвалу, щоб негайно заанґажувати до праці організатора на місто Філядельфію, завданням якого буде організувати членів до місцевих Відділів. Рівнож широко була обговорена справа приміщення-канцелярії, де могли б полагоджувати союзові справи Відділи міста Філядельфії, яких є 19.

На закінчення зборів, головний предсідник Иосип Лисогір вручив членам управи Округи почесну плякету за найбільше число організаторів, які дали 10 і більше членів в минулому році. Він рівнож вручив „зірки" членам Почесного Клюбу Союзовців, а саме Іванові Одежинському, вже 10 раз з ряду, і Іванові Книгиницькому, 3-ій раз.

В зборах взяло участь 52 особи, які заступали 27 Відділів.

Марія Радзикевич

(Посмертна згадка)

17-го січня 1971, у Клівленді, Огайо тихо — так як і жила — відійшла в вічність дружина пок. проф. Володимира Радзикевича, Марія з Матвісівих Радзикевич. Так згідно з поданням її сина, має звучати її дівоче назвище. Подане в клепсидрах : „з Матвіхівих" — помилкове.

Народжена 1-го жовтня 1891-го р. в Пристані, Зах. Україна, Марія — по материній лінії з родини о. Маркіяна Шашкевича — визначалася шляхетним характером і тому швидко збудила зацікавлення проф. Володимира Радзикевича. Після матури, в учительській семінарії 1913-го р., виходить за нього заміж і ділить із ним долю й недолю, спершу (1913 - 1919) у Станиславові, потім (1920 - 1939) у Львові, а вкінці в Німеччині й Америці.

Доціннюючи й шануючи педагогічно - літературну працю свого чоловіка, енерґійно держить у руках — порядкує господарські справи родини й виховує двох синів, із яких старший помер одинадцятирічним хлопцем.

Була першою слухачкою, першим критиком і першим дорадником у всіх писаннях свого чоловіка. Коли він (1966) р. помер, з терпеливістю й покорою зносила недугу, з якої Господь визволив її й надгородив злукою з ним, коли осягнула 80-ий рік життя. Вічна пам'ять взірцевій українській дружині, матері і громадянці. **О. Н.**

500 осіб на українському концерті в Менор Джуніор Коледжі

Дженкінтавн, Па. — Українське громадянство з Філядельфії та околиць масово прибуло на спонзорований Українським Студентським Клюбом при Менор Джуніор Коледжі концерт чоловічого хору „Прометей": кругло 500 осіб вигідно розмістилися на кріслах великої коледжової залі в неділю 21 березня, в тому яких 150 американських слухачів, професура Коледжу з Президентом Матір'ю Ольгою, ЧСВВ, чарівні молоді студентки різних етнічних походжень, з яких багато ще ніколи не чули української пісні.

Перед початком програми член Укр. Клюбу студентка Марія Медуха познайомила в українській і в англійській мовах слухачів з далекою европейською країною Україною, з її тисячолітньою культурою, а потім - з чоловічим хором „Прометей", створеним у Філядельфії в 1962 р., за яким є багато гарних виступів у ЗСА і в Канаді. П - а М. Медуха виступала і в другій частині програми, знайомлячи присутніх з українськими музично-вокальними скарбами. Вона, між ін., сказала, що „в музиці й пісні є душа України" та що „український народ, хоча й перейшов та переходить багато випробувань долі - ніколи не був песимістом". Гучними оплесками привітали слухачі молодого композитора і диригента хору „Прометей", професора музики та співу в Коледжі і, одночасно, студента, який робить „мастер" з музики Михайла Длябогу, і який є також диригентом чоловічого квартету „Амбасадори". Український Студентський Клюб добре співпрацював з диригентом і Управою хору „Прометей": присутні одержали двомовні програми, в яких подано не тільки назви пісень та призвища композиторів, а й назви творів українською і англ. мовами та докладні англомовні пояснення змісту кожної пісні.

Скільки було пісень, стільки й радісних оплесків півтисячної залі. У двох частинах хор „Прометей виконав на високому мистецькому рівні три хорові композиції Бетговена, Л. Лірна і „Хор паломників" з опери Ваґнера „Тангойзер", а всі наступні точки належали виключно українцям. Гриміли у стінах цієї вишої школи в Америці: С. Людкевич, Б. Кудрик, О. Нижаківський, І. Воробкевич, П. Углицький, Д. Котко, А. Гнатишин, із солістами: Е. Білинським, З. Чорнобілем, Б. Карпиничем, І. Беднардином, Б. Сілецьким, М. Касяном, Е. Фаріоном, Е. Остаповичем. Схвильовані промовистими короткими поясненнями студентки Марії Медухи, що викликали і гордість за Україну, і співчуття до її недолі та змагань, та бурхливими передивами пісень, — присутні „випрохали" оплесками поза програмою Шевченківську пісню „Садок вишневий" А. Гнатишина, адже це був місяць березень. У першій частині хор виступав у вечірних строях, а в другій - в барвистому стилевому українському народному одязі, нагадуючи чарівну писанку; як водиться головному — диригент Михайло Длябога був у козацькому жупані, а зразковий акомпаніятор хору — піяністка проф. Лідія Бульба, також в укр. народній ноші. В кінці студентка - ведуча Марія Медуха представила присутнім Президента Менор Джуніор Коледжу Матір М. Ольгу, ЧСВВ, яка українською і англійською мовами коротко подякувала всім виконавцям і слухачам, п -ву Кічулам за працю в підготові „цього чудового концерту", а диригентові, піяністці і хорові „Прометей" за те, що „звеличали Менор Коледж своїм концертом і за велику працю в поширені української пісні не лише між своїми людьми, а й між американською публікою".

Вдалий український концерт у Менор Джуніор Коледжі заохотив студенток - українок, членок Студентського Клюбу, до дальшої праці та налагодив тісніший зв'язок між великою українською громадою у Філядельфії й околицях з цією високою американською школою, яка радо вітає українських людей і українську культуру та науку в своїх стінах. Прибуток з концерту пішов на добродійну ціль — на допомогу потребуючим студенткам Коледжу.

20-річчя кредитової кооперативи „Відродження" в Арґентині

Буенос Айрес. — Заснована 20 років тому українська кредитова кооператива „Відродження", при Товаристві „Відродження", вулиця Маса 150 в Буенос Айресі, нараховує тепер 4 847 членів, з яких 2710 мають там ощадностеві конта. Кооператива приймає ощадності, видає позички, платить відсотки з ощадностей тощо. За час існування кредитівка в Буенос Айресі, як сказано в інформативноу буклеті, „видала позичок на суму майже півтора мільярда старих пезів", головно на індустрію, будівництво, поширення торгівлі, управу ріллі. Кредитова кооператива „Відродження" цього року заплянувала зрости до 5000 членів, її власне майно сягає 583.581.62, а загальна сума оборотових капіталів становить 2.421.704.39. Кредитівки полагоджує різні доручення фінансового характеру на території Арґентини, провадить адміністрацію домів, збирає чиншеві оплати, допомагає полагоджувати різні економічні справи тим, які переїздять до інших країн.

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ!

З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

СЕКРЕТАРІЯТ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ *та його* ПРЕЗИДІЯ

вітають увесь Український Народ в Україні та за її межами. Вітаємо Українські Церкви та їх Владик, Проповідників Українських Євангельських та Баптистських Об'єднань, всі українські політичні, громадські, культурні та наукові товариства й установи та організації.

У ці радісні дні Воскресення Христового, ми єднаємося думками і почуваннями в одну національну сім'ю, не зважаючи на наше місце народження й проживання. Ми зустрічаємо ці великі святкові дні з твердою вірою в перемогу української правди і в те, що наш народ, який у найважчих умовах змагається за своє право на вільне і незалежне життя, буде знову вільним у народів вільних колі.

Перед нами великі та відповідальні завдання і нелегкий шлях у змаганні за наші права і наше збереження і в Україні і в усіх країнах нашого поселення. На цьому шляху наш народ здобуде перемогу, коли діятиме в єдності, солідарності, сповнений національної гордости і коли буде готовий на жертви в змаганні за наші національні ідеали.

Христос Воскрес!

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

Иосип Лисогір Президент	**Ігнат Білинський** Ген. секретар
Богдан Т. Гнатюк Скарбник	**Матвій Стахів** Член

До висліду конкурсу й виборів на БУП

У перших вістках про вислід Конкурсу на кралю і князівни Української Преси, відзначення й вибори під час Балю 30-го січня 1971 були пропуски, зокрема не були подані учасниці пів-фіналу. Подаємо тут повний склад вибраних і відзначених красунь:

Ввійшли до пів-фіналу: (поазбучно): Іванна Бульба, (кат. тижневик „Шлях"), Дора Варварів („Вісті СФУЖО" в журналі „Наше Життя"), Валерія Величковська („Листок Пласт Прияту") Оля Гірняк („Шлях Молоді", сторінка СУМА у щоденнику „Свобода"), Ольга Надія Гусак („Фінікс", журнал „ТУСМ"), Марійка Гой (Сторінка ТУСМ у щоденнику „Свобода"), Анна Денькович („Молода Україна", журнал ОДУМ), Анна Дидик („Сумівська Трибуна", стор. СУМА в щоденнику „Америка"), Галя Козак (щоденник „Свобода"), Оленка Куземська („Скоб"), пластова сторінка у щоденнику „Америка"), Адріянна Легета („Соняшник", журнал ТУСМ), Зоряна Марія Луцька („Українка в Світі", журнал СФУЖО), Ляриса Лозинська („Наш Світ", господ. кооп. журнал), Юліянна Осінчук („Український Журналіст", журнал СУЖА), Марія Мандрусяк („Наше Життя", орган СУА), Марія Павлічка (англомовний тижневик „Америка"), Іванна Християна Пельо („Український Тижневик у щоденнику „Свобода"(, Христина Ірена Прончак (тижневик „Народна Воля", орган УРС), Марійка Прокопчук (Сторінка ТУСМ у щоденнику „Америка"), Віра Семущак („Готуйсь", журнал пласт. новацтва), Ляриса Сиґіда („Пластова Ватра", сторінка у щоденнику „Свобода"), Орися Станько („Українське Народне Слово", тиж.) УНП, Л. Таромир („Літопис Бойківщини"), Оля Чаплай („Крилаті", журнал СУМ, Наталка Чума („Юнак", журнал Пласту). Христина Шашкевич („Голос Лемківщини"), Іляна Шав'як („Студентське Слово", Сторінка СУСТА у щоденнику „Свобода"), Христина Швед („щоденник „Америка").

Краля Української Преси: Адріянна Легета з Дітройту, перша князівна: Іванна Бульба з Філядельфії, друга князівна: Христина Шашкевич з Йонкерсу.

Відзначені: Іванна Христина Пельо з Ню Йорку, Мирослава Мудрак з Клівленду, Марта Перейма з Боффало, Анна Денькович з Філядельфії і Дора Варварів з Філядельфії.

Троянди Української Преси: Наталка Чума з Ню Йорку, Христина Швед з Філядельфії, Юліянна Осінчук з Ню Йорку.

Комітет

Радослав Жук у столичних інженерів

Вашингтонський відділ Товариства Українських Інженерів Америки влаштував недавно товариську зустріч для своїх членів і гостей, на якій доповідав Радослав Жук, професор архітектури в МекГільському університеті в Монтреалі.

Зустріч з обідом відбулася 14-го листопада, 1970 р. у вашингтонському готелі Мерріот Твін Бридж з участю 43-х осіб. Столичний відділ ТУІА нараховує біля 30 членів.

Д-р Ігор Богачевський, голова Відділу, представив присутнім гостя з Монтреалю згадуючи, що творчість проф. Жука вже відома у Вашингтоні, бо він проєктував оформлення пам'ятника Тараса Шевченка. Як архітект Радослав Жук присвячує багато уваги церковній архітектурі. Ще коли він викладав архітектуру у Манітобському університеті у Вінніпезі, він запроєктував та доглянув будову декількох церков в Західній Канаді. Недавно збудовано за його проєктом церкву Чину Редемптористів в Торонто і він також виготовив пляни для церкви в Кергонксон, Н. Й., біля Союзівки. Церкви Радослава Жука - сучасні: він добре пов'язує традиційні ідеї церковної будови з новими формами і новими матеріялами.

Ілюструючи свою доповідь діяпозитивами, проф. Жук аналізував відомі будинки з різних періодів історії і підкреслював, що всі вони у свій час були сучасні, а не копії давніших будівель. Також і в українській архітектутрі - пояснив доповідач - будинки в стилю візантійському чи в стилю українського бароко були модерними, новаторськими і не повторювали того, що будувалось перед тим.

Говорячи про традиції у розв'язанні пляну українських церков, проф. Жук звернув увагу на свої проєкти, багато з яких є виконані в Канаді. В цих модерних будовах, хоч і немає Візантійських деталів, традиційний дух української церкви продовжується.

Знаючи сучасну церковну архітектуру в Америці й Европі треба ствердити, що праці нашого архітекта є оригінальні і не є наслідуванням інтернаціонального модерного стилю, а є суто українськими.

Присутні на зустрічі столичних інженерів з цікавістю і увагою прослухали виступ проф. Жука. Тема дуже цікава. Розв'язка архітекта Жука сучасних проблем українського архітектурного мистецтва солідна й щира. Треба надіятись, що власне оригінальний напрямок в українській архітектурі в Америці буде далі розвиватися.

Думаємо, що такі доповіді дуже потрібні, не тільки для українських громад, але і для церковних діячів та керівників.

Треба також подякувати управі Вашингтонського відділу Товариства Українських Інженерів за влаштування культурного й приємного вечора.

О. Т.

Про „Княжі часи України"

Американська компанія „Фротер Амюзмент" почала висвітлювати два фільми фірми „Рода": „Чужинка" в Голивуді" і „Княжі Часи України" в американських кінотеатрах і на сході. Перше висвітлення відбулося в Боффало на Різдвяні свята за новим календарем і відбувалися впродовж одного тижня. Не зважаючи на сніговію був успіх і без зорганізованого привіту українцями. В той час я мусів летіти з Каліфорнії до Замбії, в Африці, де моя фірма продукує комерційний фільм - драму для цієї молодої, незалежної держави. По дорозі я задержався на пару днів у Вофало, щоб особисто переконатися про успіх моїх фільмів, а головно, як американська публіка буде реагувати на документарний фільм, що вперше на екран американського кіна, появляється із українською, загальною тематикою.

Цікава подія: по святах в понеділок, я пішов до кінотеатру, де мої фільми висвітлювали, около 10 год. на останній сеанс і директор кіна поінформував мене, що 19 студентів ще раз бажають бачити лиш княжу Україну за доплатою по долярові від кожного. Ця небувальість в кіновому інтересі задивувала директора і він пішов на зустріч їх проханні. При замкненех дверях кіна, він висвітлив для них ще раз фільм „Княжі часи України". По висвітленні, я підійшов до групи студентів, щоб дещо поговорити з надією, що вони українці, але довідався, що всі були чужинці; 17 поляків, один німець, а один француз. Коли вони довідалися, що я продуцент обох фільмів і українець емігрант, дуже радо завели гутірку на тему України, що тривала майже 2 год. Мені зробило велику радість, бо ж я на це виготовив фільм, щоб тим чином, науково поінформувати англомовний світ про Україну, але рівночасно стало прикро, коли запитав себе, а де студенти - українці. Хіба вони не існують в Боффало?

Незабаром ці два мої фільми будуть висвітлювати в Ню Йорку й околичних містах. До цієї пори, від вересня 1970-го р. ці фільми були висвітлені в 67-ох кінотеатрах у західній Америці з кращим, між чужими успіхом, як між своїми в Торонті. Хоча в Торонті моя фірма виплатила на оголошення в українській пресі й українських радіо - передачах около 1,400 дол. не включаючи 100 дол. пожертви на добрі цілі. Однак українці не зробили жадних зорганізованих старань, щоб заохотити чужинців розповсюднити цю тему по всіх містах Канади. Наші свідомі еміґранти не пішли на зустріч документарному фільмові, а навпаки, й наша преса й загал зіґнорували його, геби це була справа шкідлива й зайва.

Незабаром, ці два фільми будуть висвітлювати у Вінніпеґу, Манітоба і в інших провінціях Канади завдяки признанні їхньої вартости англомовною публікою. Також цей фільм, в 750 копіях розпродано до американських місцевих бібліотек. Це великий осяг моєї фірми і моєї праці. Пишу цей допис не з проханням помочі - від своїх, бо факт, що я розпочав це діло без збирання грошей між своїми а власним капіталом й тяжкою працею зреалізував, просунув з великими коштами на кінотеатральний ринок і до англомовних бібіотек в інтересі української загальної справи. Пишу цей допис з проханням бути чесними свідками доконаного діла, без злоби й без поширювання фальшивої критики, бо факт, що оба фільми я випродукував.

Інж. Родіон Сліпий

КЛЮБИ БЕЗ ОРГАНІЗАТОРІВ

„Клюб збудувати замало", писала в „Радянській Україні" з 16 березня директор Луцького Будинку культури, Волинської области. Виявляється, що такі міські й сільські клюби мають будувати „міжколгоспні будівельні організації", але „матеріяльна база їх покищо недостатня". Крім того, керівники господарств часто відмовляються послати одного-двох чоловік на курси підготови керівників художньої самодіяльности, а значна частина культфондів витрачається не за призначенням не рідко на господарські потреби".

ЗСА доставлять нову зброю Йорданії

Амман. — Йорданський уряд дістав повідомлення від американського секретаря оборони Мелвіна Лерда, що у Вашингтоні прихильно полагоджено просьбу Йорданії на уділення їй військової допомоги і що ЗСА доставлять Йорданії танки та 4-моторові транспортні літаки. Водночас, американський Уряд внесе до Конґресу проєкт на признання Йорданії 45-мільйонової допомоги на військові цілі, почавши від 1 липня ц. р. В минулому році ЗСА уділили Йорданії 30-мільйонову допомогу, але 5 мільйонів з тієї допомоги ще не зреалізовано. Америка підтримує йорданського поміркованого й прозахідного короля Гуссейна і його консервативний уряд і навіть Ізраїль признає, що упадок короля Гуссейна відкрив би двері до панування в Йорданії радикальних і політично не відповідальних партизанських організацій, за якими стоять Сирія і ССР.

ДОПОВІДЬ ПРО УКРАЇНЦІВ У ЮГОСЛАВІЇ

Вінніпеґ. — Доповідь на тему „Що зберегло українських поселенців впродовж 225 років" у Юґославії виголосив д-р Михайло Марунчак 2-го квітня, на відзначення 225-ліття поселення українців у тій країні. На доповіді був присутній і забирав слово гість із Юґославії, з Бачки, о. Любомир Рамач, який розповів про народні звичаї своїх земляків. Доповідь відбулася в залі Рідної Школи ім. М. Шашкевича.

Золотий ювілей подружжя Теодозії і Андрія Масних в Амерстбурґу

У неділю 21-го лютого 1971 р. в Амерст готелі, в Амерстбурґу, Канада, відзначено Золотий Ювілей Подружжя, поважних громадян Теодозії і Андрія Масних. Золотий Ювілей подружжя це рідкість серед родин, що його доживають.

В Долинянах, пов. Рогатин, 17-го лютого 1921 р. звінчалися сьогоднішні Ювіляти Теодозія і Андрій. Андрій молодий, енерґійний суспільно - громадський діяч, не міг погодитися з тими умовинами життя, що їх наділювала Польща українцям на окупованих нею землях виїжджає у 1930 році до Канади. Згодом прибула також його дружина з трьома синами і ціла родина поселюється в Амерстбурґу, біля Віндзору, в сусідстві Дітройту. Не зважаючи на важкі початки побуту в новій країні обоє теперішні Ювіляти, а дещо пізніше й сини, включуються в суспільно - громадську працю, здобуваючи собі пошану в громаді та з'єднуючи собі широкий круг приятелів. Стрілецька Громада, УНО, ОУК, молодечі організації, парохії, місцеві клюби це був терен діяння тієї прикладної родини. Ціла родина включно з внуками є членами УНС, а ювілят Андрій вже довгі роки є секретарем 506-го Відділу, та при тому є активним в Окружному Комітеті УН Союзу в Дітройті. Родина відома також із щедрої жертвенности на суспільно-громадські цілі.

Громада, для якої стільки труду вложили Ювіляти, гідно вшанувала, цю важливу у їхньому житті, подію. Ініціятори (Сини, Невістки і Внуки) обмежилися до найближчих приятелів з Амерстбурґу, Віндзора, Торонта і Дітройту, що числом переходили 200 осіб.

Ювілейні відзначення почалися Богослуженням у місцевій каплиці в ранішніх годинах. В пополудневих годинах, зібрані на залі гості прийняли появу Ювілятів на залі гучним аплявзом. Після вступної молитви місцевий парох о. Андрій Боднар теплими словами привітав Ювілятів з нагоди їхнього ювілею. Майстер церемонії, кол. гол. контролер УН-Союзу, Володимир Гірняк, проводив програмою на належньому рівні. Доброзичливими словами вітали Ювілятів: Штогрин, Петрів, Морозюк, Пилипів, Ол. Тяжкий, Попович, Брикса від односельчан, співробітників та місцевої української громади. Петро Мудрий від філії УНО, Марія Назаревич від Організації Українок Канади. Колишні Галовні Радні УНС Володимир Дідик з Дітройту і Павло Дуда з Віндзору вітали його, як співробітника при організуванні УНСоюзу на терені Канади. Василь Папіж - від тих, що пізнали себе лише кілька років тому при союзовій праці. Приємно вразила приявних подяка найстаршого внука Евгена. Він прочитав цілий ряд телеграм від приятелів з дальших міст, що не могли прибути на відзначення. Від родини промовляли син Павло та його дружина Анна, дякуючи приявним за участь та вшанування їхніх батьків. Ювілят Андрій сказав заключне слово, зворушений поставою родини, що в повній таємниці влаштувала ювілей і зложив подяку всім гостям за участь, а всій громаді за увагу. Справді варто вкладати труд для такої громади, що його цінить, але працюючи для суспільства ніколи не думав про якийсь вияв пошани до своєї особи. Він радіє, що сини та вже й внуки включуються до суспільно - громадської праці.

Грімким многоліттєм закінчено приємну та дуже дбайливо підготовану родинно - громадську імпрезу. До пізньої ночі гості забавлялися при звуках оркестри та гутіркою - споминами із життя заслужених Ювілятів.

В. П.

Проклямація Дня Української Державности в м. Гемтремк

Проклямація Дня Української Деравности, посадник в Гемтремк, Раймонд И. Войтович вручив українській делегації на руки провідника проф. д-ра Олександра Марітчака, з тим, що на ратуші міста буде вивішений поруч американського також синьо-жовтий український прапор. Українська делегація була зорганізована Відділом УККА на м. Гемтремк і Дітройт-Схід, та обіймала крім д-ра Ол. Марітчака таких членів: о. ігумена д-ра Інокентія Лотоцького, пароха української кат. церкви Н. З. в Гемтремку, д-р Анастасія Слюсарчука, Романа Куропася, референта зовнішніх зв'язків Відділу УККА в Гемтремку, Дарію Рухтицьку секретарку Відділу О.Ж. ОЧСУ в Дітройті, Володимира Питяка, представника організації СУМА та Лідію Кочан з групою студенток Української Вищої Школи в народних строях.

О. М.

Верховний Архиєпископ УКЦеркви Кардинал Йосиф замовив копію пам'ятника Т. Шевченкові в Арґентині

Буенос Айрес. — Комітет будови пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі з присмністю довідався з листа із Риму від скульптора Леоніда Молодожанина, що Верховний Архиєпископ УК-Церкви Кардинал Йосиф Сліпий замовив для Українського Католицького Університету в Римі відлити бронзову постать Тараса Шевченка з запроєктованого Л. Молодожанином пам'ятника Кобзареві в Арґентині. В оригінал відлита з бронзи постать Кобзаря в Буенос Айресі буде мати височину в 3,45 метра; замовлена ця ж постать для УКУніверситету в Римі буде височиною в 1 метр 10 см. Комітет будови пам'ятника під керівництвом д-ра Василя Іваницького одноголосно вирішив запросити Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого на урочисте відкриття і посвячення пам'ятника Тарасові Шевченкові в Арґентині, призначене на день 5-го грудня 1971 року. До Почесного Ювілейного Комітету з нагоди відкриття пам'ятника будуть запрошені Ієрархи усіх трьох українських Церков: Православної, Католицької і Євангелицької, чільні діячі всіх Товариств, Організацій, Союзів, Секретаріят СКВУ, представники українських наукових установ, комбатантських організацій та ін. — Під час засідання Комітету виявилось, що всі заплянованi роботи у зв'язку із встановленням пам'ятника виконуються вчасно, але буде бракувати ще до 5 мільйонів старих арґентинських пезів, себто яких 20 - 25 000 долярів для їх остаточного викінчення й гідного відкриття пам'ятника 5-го грудня. Тому Комітет звертається з проханням до українців у Арґентині і у всьому вільному світі допомогти вчасними пожертвами гідно закінчити важливу культурну й політичну справу всеукраїнської ваги.

На засіданні Комітету із звітів було видко, як ощадно провадяться всі необхідні оплати. На фотознімці — робоча моделя бронзової постаті Тараса Шевченка, що буде встановлена в Буенос Айресі.

ОПЛДМ видало три книжечки для дітей

Торонто. — У виданні Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, ОПЛДМ ім. Леоніда Глібова, вийшли в Торонті дбайливо надруковані й оформлені три нові книжечки для дітей. Всі вони позначені 1970-м роком випуску, до книгарень почали надходити тепер, коли ОПЛДМ дійшло в своїй праці до 25-ліття від часу його створення в повоєнній Зах. Німеччині. Невеликого формату, на 30 стор. книжечка видатної української письменниці для дітей Наталі Забіли — віршована казка „Чарівна хустина" вийшла з ілюстраціями Мирона Левицького, для дітей молодшого і середнього шкільного віку, — розповідь про дівчину Оксану, яка з допомогою чародійної хустини робила добро людям. Для таких же читачів призначена 16-сторінкова віршована книжечка більшого формату, з ілюстраціями Юрія Козака письменника-ювілята Романа Завадовича під наг. „Тодірків літачок", в якій розповідається про пригоди саморобного літачка, на якому слимачок був пілотом. Третя книжечка на 30 сторінок, ілюстрована мистцем Петром Андрусевим в стилі народних казок, складається з двох прозових казок Ю. Тиса-Крохмалюка під спільною назвою „Казка про лицаря Добриню та його сестричку Забаву", в кінці якої додано „Пояснення - словничок" з перекладами маловживаних чи незрозумілих для дітей слів на англійську мову.

Всі книжечки дістануть передплатники Видань ОПЛДМ, а окремо їх можна набувати у Ню Йорку, з Висилкової Станиці ОПЛДМ, що міститься в Укр. Народнім Домі при 2-й евню під керівництвом п-і Ольги Гной, або ж безпосередньо замовляти в централі Об'єднання. На всіх трьох випусках подана адреса друкарні „Гармоні Прінтінґ", де книжечки друкували, але немає адреси ОПЛДМ, яку тут подаємо для зацікавлених:

OPLDM c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada.

Нюарк в акції за Помісність

Річні Загальні Збори Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви - Відділ в Нюарку - Ірвінґтоні відбулися 6 - го березня 1971 в приміщенні Української Цатолицької Парафіяльної Школи. Зборами проводив п. Осип Голинський. За уступаючу Управу звітували д - р Р. Кравчук, проф. А. Дзедзик, п. В. Мартинець. На тих многолюдних зборах від Краєвої Управи вітали і виступали з окремим словом П-є: д - р Евген Гіль і ред. В. Пасічняк.

У своєму слові вони представили присутнім критичне становище нашої Церкви. Найбільшим ударом під цю пору є факт, що ті самі ієрархи, які 18 місяців тому підписали акт відновлення нашої помісности на Синоді в Римі, сьогодні відступають від свого первоієрарха й не боронять не тільки чести української, але і своєї власної.

Між запрошеними гістьми були також присутні мгр Е. Піддубчишин і д - р М. Клячко. Остання, в короткім слові з'ясувала теперішній стан наших церковних справ. Після дискусії над звітами і уділення абсолюторії попередній Управі вибрано нову Управу: Д - р Ярослав Миндюк - голова, інж. Степан Ільницький заст. голови, члени Управи: проф. Андрій Дзедзик, проф. Іван Кульчицький, мґр Орест Лисинецький, п. Володимир Мартинець, мґр Софія Олесницька, п. Петро Петровський, п-і Ярослава Саламаха. Контр. Комісія: д - р Р. Кравчук, мґр Вол. Сенежак, п. Осип Труш.

Збори ухвалили відповідні резолюції.

І. М.

Українці в Бостоні демонстрували

Бостон, Масс. — Тут 14-го березня ц. р. відбулася перед стейтовим капітолем спільна демонстрація з участю українців, жидів, литовців і латишів, щоб привернути увагу уряду ЗСА і громадянства до найновіших переслідувань Москви над українцями, литовцями, жидами й іншими поневоленими народами. Участь українців очолював місцевий Відділ УККА.

Учасники демонстрації винесли домагання до: президента Ричарда Ніксона і Конгресу, щоб зайняли більше рішуче становище в обороні національних переслідувань поневолених народів Москвою і до Коміс. Людських Прав ОН, щоб розглянула справу поневолених народів. Петиції були переслані през. Ніксонові і Комісії Людських Прав ОН.

Теперішні події в Україні зреферував присутнім і пресі Орест Щудляк, референт зовнішніх зв'язків УККА. Особливо підкреслено масові ув'язнення діячів української культури, які домагаються свободи для українського народу. Про Валентина Мороза говорила Слава Щудлюк.

В часі демонстрації відбулася пресова конференція. Всі три щоденники помістили звідомлення з демонстрації у виданнях з 15-го березня, підкреслюючи, що Москва поневолює різні народи. Звідомлення також подали домагання, щоб Комісія Людських Прав ОН розглянула справу московської пресії над поневоленими народами.

З прикрістю зауважуємо, що мале число українців взяло участь в демонстрації. Ми маємо великі претенсії до преси, щоб писала про нас. що буде писати преса, що будуть говорити запрошені американські гості, коли ми приходимо на демонстрацію маленькою групою? Ми повинні пам'ятати: щоб демонстрація мала належний успіх, ми мусимо показати масовість! З масовістю сьогодні числяться і про масовість пише преса.

Слід згадати, що то була друга спільна демонстрація українців литовців і жидів. Перша відбулася 24-го січня ц. р. з нагоди виступу сибірського ансамблю з Омська в Бостоні. Остання демонстрація була краще підготована, бо підкреслювала поневолення різних народів Москвою.

О. Щудлюк

Передз'їздові наради підгаєчан

(Торонто, Канада). Посилені приготування до Загального З'їзду Підгаєчан, який відбудеться 29 - 30-го травня 1971 р. в Торонто, Канада — організаційно завершуються. В суботу, 6-го березня 1971 р. відбулися важливі наради Головного Комітету Підгаєчан та Комітету Підгаєчан у Торонто. У резиденції д-ра Осипа Бойка зійшлися члени Головного Комітету з Дітройту, Клівленду, Торонто та члени Комітету Підгаєчан у Торонто й спільно обговорювали та вирішували питання, які пов'язані зі Земляцьким З'їздом та його програмою.

Нарадами проводив голова Головного Підготовчого Комітету З'їзду Підгаєчан — інж. Василь Колодчин, а секретарювали д-р Зеновій Стельмах і п-і Анна Бойцун. Голова посилаючись на інформації від різних Комітетів Підгаєчан у ЗСА і Канаді та від окремих осіб ствердив, що З'їзд викликав живе зацікавлення серед Земляків - Підгаєчан у розсіянні. Це заставляє організаторів і господарів до солідного опрацювання усіх ділянок програми З'їзду.

Інж. Микола Бартків — Голова Комітету Підгаєчан у Торонто поінформував учасників нарад, що для З'їзду найнято велику з наймодернішим устаткуванням залю, при парафії української кат. церкви св. Апостолів Петра і Павла на передмісті Торонта, при шляху ч. 401.

Головну промову в часі З'їзду погодився виголосити, присутній на нарадах, колишній посол до польського парляменту — д-р Олекса Яворський. Обов'язки тостмайстра в часі бенкету взяв на себе д-р Осип Бойко. Слово-звернення до Підгаєчан виголосить д-р Григорій Стецюк — довголітній голова філії „Просвіта" в Підгайцях. Під час обговорення подробиць програми З'їзду Володимир Кудла висловив думку, щоб до слова в час З'їзду були запрошені інші визначні діячі Підгаєччини.

На внесок Василя Папіжа рішено влаштувати виставу мистецької творчости митців - Підгаєчан, а саме: живописних картин, вишивок, кераміки, скульптури, різьби і т. п. Організацією мистецької частини З'їзду займається Комісія, яку очолив Ярослав Сена, а виконавцями її будуть мистці та аматори Підгаєчани. Аранжером „Підгаєцьких Вечерниць" буде д-р Максим Задойний.

Одобрено форму і зміст проєкту Грамоти для Основників Видавничого Фонду (фундаторів меценатів і добродіїв), яку виготовив, земляк відомий мистець - маляр Богдан Титла. Доручено Омелянові Макогонові зорганізувати пресову комісію і запросити на З'їзд представників української преси. Склад Головного Комітету Підгаєчан, який має бути обраний З'їздом підготовляє Номінаційна Комісія, що її очолює мгр Василь Ліщинецький.

Інформація головного касира Дмитра Сулими виявила задовільне вплачування членських вкладок та датків на Видавничий Фонд Збірбуде доказом, що ми є сила, признання за взірцево-ощадне господарювання грішми. Повний список вплат буде поміщений у „Слові Підгаєчан" ч. 3, яке появиться ще до З'їзду.

У місяці квітні всі Підгаєчани одержать запрошення на З'їзд та реєстраційний листок, який обов'язково треба виповнити й переслати до Головного Підготовчого Комітету З'їзду Підгаєчан.

Від співпраці усіх земляків і Місцевих Комітетів з Головним Комітетом залежить успіх Першого Загального З'їзду Підгаєчан!

Омелян Макогін
(реф. інф. і преси)
Торонто 6 березня 1971.

Баль хору „Дніпро" в Клівленді

Це вже в традиції презентувати дебютанток на щорічному балі. Правда деякі організації ставлять перші кроки, а деякі як хор „Дніпро" переводять це вже довгі роки.

Це своєрідне свято відбулося в приміщенні Голленден готелі в Клівленді, 16-го січня 1971 р. Простора та гарна заля заледве вміщала гостей. Цим разом було багато тут роджених громадян.

Дебютанток представила пані В. Кавка, заподавши життєві дані кожної зокрема та і кожного ескорта-молодця. Це все молодь, що кінчає середню школу або вже є на університетах. Надя Волиняк, солістка хору, удекорувала дебютанток шарфами та китицею троянд.

Під звуки оркестри Г. Кузбера, дебютантки відтанцювали перший танок-вальс із своїми батьками, які знова передали свої доні їхнім молодцям-ескортам на цілий вечір. Приємно було дивитись на молоді пари, що вперше під оком старших, проявляли свій індивідуальний стиль не тільки в танку але й в товаристві.

При звуках оркестри співав відомий пісеньkар Антон Дербіш з Торонто.

Головою хору був д-р З. М. Голубець, а головою забавового Комітету — інж. О. Мороз.

Згадавши попередньо хор „Дніпро" треба відмітити, що він включився в програми декількох імпрез: Концерт у Піттсбурґу з якого дохід пішов на Фонд Катедри Українознавства, листопадова академія в Клівленді та концерт колядок у телебаченні, січневі Роковини, участь в концерті на ФКУ в Клівленді, Лесі Українки.

Оса

Христос Воскрес!

Повстанська п'єса в Балтиморі

Драматичний Гурток СУМА ім. 1-го листопада в Балтиморі, в неділю 14-го лютого 1971 р. в „Домі Української Молоді" відіграв повстанську драму, автора С. Т. Журби, на III дії — „І знову хмари потемніли".

В цій історичній драмі виступило понад 30 осіб. Декоратор і режисер Теодор Кузьмів. Усі дієві особи відіграли свої ролі знаменито. Так що всім присутнім на залі, яких було понад 250 осіб надзвичайно подобалася ця драма і її щиро оплескували. Цей успіх завдячуємо головному виховникові Ю. СУМА Теодорові Кузьмові та виховниці Ю. СУМА Марії Стельмах. Позитивним є те, що вони зуміли втягнути все старше юнацтво до цього виступу. У головних ролях виступали: А. Чорний, А. Ціздин, Т. Кузьмів, Н. Войтович, Т. Войтович, М. Зозуляк, О. Качанюк, І. Качанюк, М. Гадзаман, М. Стасюк, І. Радь, Р. Стельмах, П. Верний. Всім виконавцям належиться велике признання, тим більше, що ввесь прихід був призначений на виховні цілі для української молоді.

Володимир Стельмах

Ділимося болючою вісткою
з Рідною, Приятелями і Знайомими,
що 16-го березня 1971 р. ненадійно відійшов
у Вічність в Торонто
наш Найдорожчий
МУЖ, БРАТ, ШВАГЕР І ДЯДЬКО

бл. п.
ВОЛОДИМИР КОМІСАР

уроджений в Перемишлі,
абсольвент Економічної Академії в Познані і Відні, Пластун — сеньйор довір'я і член „Старої Хати" — академічної корпорації „Чорноморе" в Данціґу і Познані, та член Управи Товариства „Січ" у Відні, довголітній член і голова хору Свято-Миколаївської церкви в Торонто.

ПАНАХИДИ відправлялися в середу 17, четвер 18 та п'ятницю 19 березня, а ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ відбулися в суботу, 20-го березня 1971 р. у Свято-Миколаївській церкві та на кладовищі Парк Лон в Торонто, Канада.

В глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
брат — МАРІЯН з Рідною в Україні
сестра — СТЕФАНІЯ ПУПКАР з мужем ЛЕВОМ
сестрінки: ДАРІЯ І ІГОР ШУСТ з Рідною і ХРИСТЯ І ОЛЕКСАНДЕР МАЄВСЬКІ з Рідною
сетрінок — ОЛЕГ І ЕВА ПУПКАР
шваґри: СОФІЯ І МИРОН БАРАНОВСЬКІ з дітьми ОКСАНОЮ І ЮЛІЯНОМ БАРАНОВСЬКИМ з Рідною
ІВАН ПРОЦИК в Німеччині
АННА І ВОЛОДИМИР ПРОЦИК з Рідною
кузини: НІНА БРИҐДЕР з дітьми: ДАРІЄЮ І МИХАЙЛОМ ЦИБУЛЬСЬКИМ та їх Рідною
КОСТЬ І НАТАЛЯ МЕДВІДСЬКІ зі синами: БОГДАНОМ І ІВАНКОЮ та ВОЛОДИМИРОМ І СВІТЛЯНОЮ та їх Рідною
та близька і дальша Рідня в Канаді, Америці і на Україні
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу бл. п. ВОЛОДИМИРА, проситься складати пожертви на Фонд Верховного Архиєпископа Кир Йосифа.

В ДВАНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. ОЛЬГИ ШУСТ
що відійшла у Вічність 9-го квітня 1959 року
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в п'ятницю, 9-го квітня 1971 року
о год. 8-ій ранку
в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
Про молитви просить
син ВАСИЛЬ ШУСТ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 6-го квітня 1971 р. в Ню Йорку по довгій і важкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі на 82-му році життя, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ТЕСТЬ, ШВАГЕР, ВУЙКО, СТРИЙКО І ДІДУСЬ

бл. п. д-р прав
АДОЛЬФ СЛИЖ

був. суддя в Белзі й у Львові та суспільно-громадський діяч в Краю і на еміґрації.

ПАНАХИДИ — в середу і четвер, 7-го і 8-го квітня 1971 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 9-го квітня 1971 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Gate of Heaven.

В глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА
сини: АНТІН з дружиною КАРЕН і дітьми — СТЕПАНЬКОЮ І МИХАЙЛИНКОЮ
ВОЛОДИМИР з дружиною БОГДАННОЮ і дітьми: МАРКОМ І АДРІЯНКОЮ
доньки: МАРІЯ з чоловіком д-ром РУДОЛЬФОМ ФІШЕРОМ
ЯРОСЛАВА з чоловіком д-ром ЯРОСЛАВОМ ПАНЧУКОМ і дітьми: РУТОЮ І ХРИСТЕЮ
ДАРІЯ з чоловіком д-ром ТЕОДОСІЄМ САМОТУЛКОЮ і дітьми: ОКОЮ, НУСЬОМ і МАРТУСЕЮ
шваґри: о. ВОЛОДИМИР ЖОЛКЕВИЧ з дружиною НАТАЛІЄЮ і Родиною в Канаді
БОГДАН ЖОЛКЕВИЧ з дружиною ГАЛЕЮ в Австралії
Ближча і дальша Родина в Україні, Польщі й Америці

ПОДЯКА

Почуваємо себе до милого обов'язку зложити щиру подяку з приводу відбуття величавих похоронів

бл. п.
о. ОСИПА КАМЕНЕЦЬКОГО

пароха Етельберг в Канаді в днях 17-19 лютого 1971 р.:

Їх Екселенції Митрополитові Максимові Германюкові за відправу Архиєрейської Служби Божої і промову над домовиною в Катедрі св. Ольги і св. Володимира в Вінніпеґу.

Отцю Мітратові В. Кушнірові за поминальну Службу Божу в парохії Етельберг.

Отцю Романові Добрянському за Панахиду і промову над домовиною в церкві в Етельберг.

Канцлерові о. Д. Шевчукові і деканові о. Гр. Овчарикові за організацію всіх справ зв'язаних з похоронами.

Усім священикам з далека і близька, що своєю участю віддали Покійному останню прислугу при поминальних Богослуженнях.

Усім Парохіянам, що своєю участю звеличали Його пам'ять.

Усім Його Приятелям, що зложили жертви на Служби Божі і квіти на могилу та виявили нам своє співчуття.

Сестрицтву Катедральної Церкви за приготовання обіду для священиків.

Нехай Господь Всевишній Всім винагородить, а душу бл. п. о. Осипа прийме в своє Небесне Царство.

Вічна Йому Пам'ять!

Родина КАМЕНЕЦЬКИХ

П'ятнадцятьліття СУА в Ню Гейвен, Конн.

Гості і делегати 15-літнього Ювілею в Ню Гейвені, Конн. Сидять зліва: Р. Яхницька (голова), П. Яхницький, Олена Томоруґ (кас.), о. А. Борса, інж. Бурачинська, о. В. Осташ (парох), І. Гриневич (секр.), о. Я. Шуст (Бриджпорт). Стоять зліва: п-во Остапенки, Мандичі, Снігуровичі, о. Скульський, А. Мерещак (голова молодечого Відділу) і п. Павлюк.

Заледве відбулись Загальні Збори 66 - го Відділу Союзу Українок Америки та бувші членкині перебрали на дальше свої пости, коли виринула думка, відсвяткувати 15 - тилітній Ювілей оснований Відділу. Пішла скора підготова, до якої найбільше праці вклали: голова відділу, секретарка та скарбничка. Висилалося запрошення, листи, продавано білети і т. п.

В неділю, 21 - го березня, 1971 р. після останньої Служби Божої, на інтенцію нашого Відділу, в просторій залі Української Католицької Школи зібралося поверх 150 осіб. Цей Ювілей розпочався бенкетом. За президіяльним столом засіли: о. А. Борса, о. о.: Я. Шуст з Бриджпорту, В. Осташ, місцевий парох, та И. Скульський, сотрудник. Кромі отців при столі були: інж. Бурачинська, делегатка Головної Управи СУА, та делегатки дооколичних Відділів СУА.

Присутніх гостей привітала голова місцевого Відділу СУА, Р. Яхницька та попросила о. декана А. Борсу провести молитву, по молитві провід бенкетом перебрала містоголова О. Мандич. О. Мандич представила гостей при головному столі та відчитала привіти і телеграми з побажаннями з нагоди Ювілею. Найбільшою несподіванкою був лист з побажаннями від Впреосв. Митрополита Амврозія з Філядельфії.

О. Томоруґ здала звіт з фінансів Відділу та діяльности за останніх 15 літ. Праця Відділу була багата на полі культурно - освітнім, харитативнім. За 15 літ Відділ зібрав 25.278.06 дол. та розходів було 25.209.90 дол. На руки Його Еміненції Кардинала Сліпого переслано на потреби „Церква в потребі" суму 4,895.00 дол. Закінчуючи звіт, пані Томоруґ в першу чергу подякувала місцевим Отцям за поміч та всім приятелям СУА.

Місцевий голова УККА п. Снігурович висловив признання Відділові СУА за їхню муравлину працю та заохотив до дальшої праці. Місцевий парох о. Осташ зложив побажання та прибіцяв повну співпрацю і поміч на будуче. Інж. Бурачинська, делеґатка Головного Уряду СУА з'ясувала пляни надходячої Конвенції СУА, яка буде 16 - та з ряду, особливо з'ясувала святкування з нагоди 100 - річчя уродин Лесі Українки та заохотила Відділ до дальшої праці.

Мистецька частина : Референтка культ. освіт., Н. Лодинська представила танцювальну групу „Веселка" під управою Василя Гіни й Романа Строцького. Старша й молодша група „Веселка" виконали українські танки, щиро оплескані приявними. Молоді студентки і діти (діти членкинь СУА) в прекрасних строях були найкращою точкою цієї програми. Фортепіянове сольо : „Спомин з гір" та „Осіннє листя" відіграла Зуня Козюпа. За цей її спів при власнім акомпаньяменті, зібрала щирі оплески приявних. Повним гумору був скеч Ірини Гриневич, яка з гумористичної точки представила СУА працю та його недомагання П - і Данко піднесла заслуги бл. п. О. Кисілевської для СУА.

На закінчення п - і Р. Яхницька подякувала всім присутнім за участь і попросила о. пароха Осташа закрити святкування молитвою. По бенкеті Союзянки з делеґаткою Л. Бурачинською провели гарно вечір в домі голови Р. Яхницької.

О. Т.

Перед виставкою М. Дмитренка в Чикаґо

Заходами Українського Золотого Хреста (12-ий Відділ) відбудеться в днях 23-го квітня (п'ятниця увечері відкриття) до 25-го (неділя ввечері закриття) у залі Т-ва „Леви" при вул. Чикаґо, образотворча виставка широко відомого й заслуженого мистця Михайла Дмитренка.

М. Дмитренко — уроженець Полтавщини (1908 р.) абсольвент Київського Художнього Інституту, був учнем визначного мистця-педаґога — Федора Кричевського, а згодом асистентом і доцентом при його ж катедрі рисунку й малярства. Очевидно, у совєтській дійсності „соцреалізму" і диктатури партії, важко було українському мистцеві виявити повноту своєї творчости. Щойно з його приїздом у Західню Україну, (Львів, 1939 р.) у якому він залишився після відходу сов. влади, перед нашим мистцем відкриваються широко двері для його справжнього мистецького себевиявлення. Тут, у Львові, він знаходить спільну мову з гуртом визнаних зах. українських мистців і тут починає свій другий етап, нової мистецької діяльности. Першою і основною ділянкою його мистецької творчости являється — портрет. М. Дмитренка дає ряд прекрасних зразків жіночого портретування і цим здобуває собі належне признання. Опинившись на еміґрації (З. Німеччина), він керує численними мист. виставками і стає співредактором журналу „Українське Мистецтво". На третьому етапі свого еміґраційного життя М. Дмитренко перебуває спершу в Канаді (майже 10 літ), а від 1960-го року в Дітройті (ЗСА). Він поглиблює і досконалить свою техніку портретування, а своєю незрівняною майстерністю досягає вершин мистецтва. Черговою ділянкою мистецького творення є — графіка, йому належать численні проєкти обкладинок мистецьких літературних творів, журналів, катальогів мистецьких виставок, тощо, а в дальшому ілюстрації до дитячих журналів.

Впродовж останніх років М. Дмитренко вибився на одне з перших місць поміж українськими мистцями, як мистець - монументаліст, зокрема в церковно-релігійній ділянці. Вслід за такими майстрами, як Св. Гординський, Буцманюк, Баляс і інші, наш мистець виявив себе наскрізь оригінальним талантом. Будучи ще у Львові, а згодом у Канаді та в Америці він виконав цілий ряд проєктів релігійного змісту для українських церков, і цим здобув собі ще один лавр у вінку своєї мистецької слави.

Сподіваємось, що українське громадянство Чикаґо численно відвідає зразки мистецької творчости — показані на виставці, якої відкриття попередить вступним словом про мистця, поет Олег Коверко.

(ОС)

Проф. І. Вовчук доповідав в Гартфорді

Заходами 5-го Відділу ООЧСУ в Гартфорді, проф. Іван Вовчук виголосив тут в неділю, 28 - го березня в залі УНДому доповідь для ширшого громадянства, на тему „Куди несе імперію СССР", в якій порушив цілий ряд актуальних питань економічно - політичного характеру в комплексі безпосередніх і далекосяжних цілей московського імперіялізму, заторкнувши при тому уклад сил світового маштабу якими являється : з одної сторони — західній бльок з америкою на чолі, з другої — Москва із своїми сателітами і третя сила - це поневолені народи. Цієї саме сили, сказав доповідач, Америка не доцінила з чого скористала, очевидно, Москва. Згадав про далекий схід, а головно Китай і Японію, економічна могутність якої з кожним днем зростає та починає поважно загрожувати московським інтересам в цьому обширі. Це невідрадне явище якраз бачать можновладці Кремля, наявністю чого є безнастанне буботіння в пресі про відродження японського мілітаризму. Помітність змін американської політики супроти Китаю та намагання відновити контакти й поправити відносини денервують Москву, яка усвідомлює собі страшну небезпеку для своїх далекосхідніх кордонів із сторони китайських мас. Зобов'язання у В'єтнамі, на близькому сході і інших частинах світу виснажують економічно імперію. Ми, говорив дальше проф. Вовчук, звикли дивитися на СССР, як на велетня, але це погляд мильний. Економічний стан в Совєтському Союзі є деґрадуючий, хоч і подається зріст продукції. У світовім мірилі і його аналізі так воно не є. Хліба там не вистачає. Кажеться про урожай, що він був рекордовий, але замовчуються ясні цифри. З цього виходить, що стан сільського господарства зовсім невеселий. Некраще мається справа з індустрією, де всі станки перестарілі, бо 50-літньої або й більшої довготи. Ця перестаріла індустрія не може задовольнити потреб широкого вжитку. Ці трудноці скорше чи пізніше доведуть до всенародних розрухів. Україна, Кавказ і Прибалтика будуть найбільше бити по імперських обручах, і за словами Ліпмена імперія буде кусками розпадатися. Про еволюційні зміни в імперії мови бути не може, бо сказав доповідач, не було до сьогодні ще такого диктаторського режиму, щоб себе сам похоронив. Його хтось мусить похоронити.

Дальше проф. Вовчук насвітлив детально національну політику імперської кліки та боротьбу патріотичних кругів української інтеліґенції проти русифікації і денаціоналізації неросійських народів, констатуючи при цьому, що Москва буде робити всі можливі заходи, щоб розсварити і роз'єднати еміґрацію і в той спосіб спаралізувати її намагання допомогти краєві в його затяжній визвольній боротьбі.

Після доповіді, присутні ставили майже півтора години різні запити, на які доповідач старався конкретно й ясно відповідати. На питання - яке становище занимають Організації Українського Визвольного Фронту до помісности УКЦеркви, проф. Вовчук відповів, що кілька днів тому в українській пресі була поміщена в цій справі заява, яку всі мали змогу прочитати. Але даючи крім цього відповідь, сказав; що ОУВФ ставиться до цієї справи позитивно та підтримує цю акцію всеціло. За словами прелеґента це річ свята й складна. Це процес який треба розрахувати на довшу дію і вимагатиме багато терпеливости. Закликав до ще більш посиленої боротьби всіми доступними й достойними методами і засобами. Початок на його думку, має виходити від парафій, з включенням в ряди всіх організацій, хоч які б малі вони не були. Тоді й тільки тоді - буде сила з якою можна числити на перемогу. Остерігав проти гарячих і необдуманих потягнень, які замість добра можуть принести шкоду і знівечити всі наші дотеперішні осяги та скомплікувати майбутні пляни. На закінчення голова Відділу п. Петро Шагай, подякував проф. Вовчукові за цікаву доповідь, з чого всі присутні сказав він, надзвичайно багато скористали.

Іван Ковальчин

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

Чародійні музики

Приятель наших дітей, цирошановний автор дитячих оповідань, віршів і казочок, Роман Завадович подарував дітям знов перлину - казочку „Чародійні музики". Вона видана видавництвом Миколи Денисюка, завдяки шляхетности наших жінок із Союзу Українок Америки, з дотепними ілюстраціями Юрія Козака.

Прочитавши цю книжечку, можна сказати, що шановний автор завжди дуже поважно, більше того, любовно ставиться до мови. Вона в нього дбайливо виличкувана, справді літературна. Це дуже важливо. Ця книжечка може мати такий же успіх і в Україні. Зміст цікавий, повчальний. Хоч написана казочка наче формою прози, але речення римуються. Це дає певний ритм. Читається живо. Дитина деякі місця вчиться напам'ять. Ось початок, на приклад: „Малий Коник-Стрибунець лежав край дороги, вигрівався на сонечку, простягнувши ноги. Під голову підклав лапу так, як роблять люди, й розстібнувши каптана, засмалював груди".

Діти знають і люблять своїх приятелів: Ромтомтомика, Гоцу Дралу, Богдана Характерника, Коника-Стрибунця та багато інших. В нашому домі Ромтомтомика доводилося читати безліч разів. Тільки тепер Коник-Стрибунець трохи його „визволив". Навіть нашу найменшу донечку, 2-річну, старші називають „Душком" (один із персонажів „Ромтомтомика"). І знов таки, завдяки п. Завадовичу „Веселка" доступна всім, бо мова літературна.

З цього приводу пригадалися мені літературні нагороди в Чикаґо... І тут, в Чикаґо живе ось цей плодовитий письменник дитячої літератури, що на 75 відсотків тримає „Веселку", що стільки дає нашим малятам, і що його малята так люблять, а ми якось наче й не зауважуємо цього. А праця з дітьми — це, чи не найважливіша ділянка нашої еміґрації.

Недавно мені сказала наша 6-річна донечка: „Я щаслива, що я — є я, що я українка". І між іншими чинниками, що спричинили ся до цього признання нашої донечки, пригадалась мені „Веселка", а з нею щирий друг наших дітей — п. Завадович.

Хай це буде покищо найціннішою нагородою й подякою шановному й дорогому авторові — Романові Завадовичеві.

Д. Грушецький

● **Терористи підклали бомбу** під особистий танк генерала Паттона, героя другої світової війни. Танк виставлено на площі в Гамілтоні, Масс., як історичну пам'ятку. Вибухом бомби зірвано покришку з башти, але мотор залишився не пошкодженим, не було й потерпілих.

СПОРТ

Редагує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — Н. Н. Гота, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 11-го квітня 1971, о год. 2.30 по полудні у Філядельфії.

УСК Ню Йорк — „Дойч-Унґарн", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 11-го квітня 1971, о год. 4-ій по полудні на грищі Метрополітан Овал у Масиет. Н. И.

„Крилаті" СУМА Йонкерс — „Кольомбіяна", мистецькі змагання Першої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 11-го квітня 1971, о год. 2.30 по полудні на грищі Кукс Філд у Йонкерсі. Н. И.

ТАРЗАН, Ч. 6540. Абуззі вічно думає про криваве винищення батузів

Мій плян мусить мати першенство, Тарзане! Батько не може боятися свого сина!

Але, коли мені не поведеться і мій син Мамбо вб'є мене, тоді ви маєте мою згоду на ваш плян!

Багато легше, пане, закінчити наші турботи нашою зброєю бонґів... нашими цивілізованими гра-на-тами і ба-зу-ками!

Можливо, що так, Абуззі, але я хочу спершу бути свідком, що станеться, коли Вава виступить із списом проти свого сина, який кормив його отрутою і думав, що той вмирає слабим чоловіком...